Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 12 (831)

21 – 25 березня 2016 року

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Теракти у Брюсселі: **атака на європейські цінності**

3 стор.

Бортовий технік "Везунчика" старший лейтенант Євген Кисіль: **"Я п'ять місяців провів на заводі біля літака..."**

8 стор.

На бойові літаки – вже на п'ятому курсі

про такий вишкіл попередні випуски льотного факультету могли тільки мріяти

2 стор.

Ракета українського виробництва пройшла успішне вогневе випробування

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов у вівторок побував на полігоні, де відбулося випробування ракети українського виробництва. Секретар РНБО України безпосередньо координує реалізацію національних ракетних програм.

За словами Олександра Турчинова, відновлення ракетного щита є "одним з пріоритетних завдань для оборони і безпеки нашої країни".

"Перед оборонно-промисловим комплексом, перед нашими вченими і конструкторами було поставлено завдання забезпечити виробництво українських ракет без жодної комплектуючої, виробленої в Російській Федерації", – сказав він, додавши, що вітчизняний "оборонпром разом із науковцями гідно виконали його".

Закінчення на 3 стор.

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

Переатестації апарату Міноборони бути

22 березня Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак прийняв рішення про переатестацію всього особового складу апарату оборонного відомства.

В рамках реформування пройде оптимізація чисельності особового складу Міністерства на 200 чоловік, окрім цього буде переформатовано функціональні обов'язки та усунуто дублюючі функції виконавців, а також значно збільшений рівень відповідальності керівників за прийняті рішення. За словами Міністра оборони, все це надасть можливість прискорити процес прийняття управлінських рішень та посилить ефективність роботи.

Керівник оборонного відомства наголошує, що реформи у Міністерстві оборони України продовжуються. Увесь керівний склад підрозділів пройде випробування поліграфом. Механізм проведення переатестації буде оприлюднений під час засідання Ради реформ МО України наступного тижня.

7 мільярдів гривень – на розвиток озброєння та військової техніки

Як повідомив помічник Міністра оборони України з питань зв'язків з громадськістю підполковник Олексій Чорнобай, до Збройних Сил України триває постачання нового та модернізованого озброєння і військової техніки.

У цьому році на заходи з розвитку озброєння та військової техніки передбачено майже 7 мільярдів гривень, що у 4 рази перевищує обсяг фінансування 2014 року та майже у 8 разів — обсяг фінансування 2013-го.

З початку року для Збройних Сил було придбано: 33 одиниці автомобільної техніки, 30 одиниць засобів розвідки, 20 одиниць засобів радіоелектронної боротьби, 7 одиниць бронетехніки, 28 тисяч боєприпасів.

Водночас за минулий тиждень ремонтно-відновлювальні бригади Збройних Сил України повернули для виконання бойових завдань в районі проведення АТО 385 одиниць озброєння та військової техніки, зокрема автомобілі, танки, гаубиці, протитанкові гармати, бронетранспортери та бойові машини.

Таким чином, з початку проведення АТО розгорнута система технічного забезпечення Збройних Сил України дозволила відновити понад 45 тисяч одиниць озброєння та військової техніки, при цьому понад 42 тисячі одиниць відновлено силами і засобами військових частин Збройних Сил України.

На бойові літаки – вже на п'ятому курсі

про такий вишкіл попередні випуски льотного факультету могли тільки мріяти

Цього тижня, у рамках проведення льотного збору із курсантами випускного курсу Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, провели першу льотну зміну. Захід відбувся на базі Спеціалізованого центру бойової підготовки авіаційних фахівців та бригади тактичної авіації імені генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова.

Для країни, яка два роки поспіль стримує гібридну агресію з боку східного сусіда, у цій новини начебто й немає нічого дивного. "Так і має бути в умовах війни", – напишуть коментатори у соціальних мережах. І, мабуть, вони мали б рацію, якби не чергова порція маленької "зради": цьогорічні випускники льотного факультету ХУПСу стали першими в історії військової авіації України, які в рамках програми льотної підготовки виконали польоти на штурмовиках Су-25УБ та винищувачах МіГ-29УБ.

Звичайно, поки що це були ознайомчі польоти, під час яких курсанти літали із найдосвідченішими льотчиками-інструкторами Повітряних Сил. Як повідомив "Крилам України" керівник льотного збору полковник Валентин Листопад, по мірі виконання ними курсу навчально-льотної підготовки та, власне, опанування літаком, на курсантів чекають і самостійні вильоти.

За оцінками інструкторів, молоді льотчики мають бадьорий настрій, високий морально-психологічний стан, мотивацію, необхідні професійні якості для успішного опанування бойового літака та доволі впевнено почуваються у повітрі.

Напередодні з ними провели комплексне тренувальне заняття, курсанти склали відповідні заліки, отримали допуск до наземної підготовки та виконання практичного запуску, випробування двигунів і перевірок систем МіГ-29 і Су-25. Протягом наземної підготовки курсанти вже знайомилися з особливостями виконання польотів на цьому аеродромі, проходили необхідні тренажі та, знову ж таки, після низки контрольних перевірок отримували допуск до виконання польотів.

Варто додати, що нинішній збір є дуже інтенсивним. Якщо не завадить погода, щотижня тут планують проводити по чотири льотні зміни. Загалом, за час льотного збору, що триватиме до початку літа, кожен з курсантів має налітати близько сорока годин та після випуску прийти до бойових частин вже перенавченим на базовий тип літака.

Сергій Клименко. "Крила України".
Фото В.Сафронова та А.Пільщикова.

На їхньому контролі – бойовий дух

Ситуація в державі вимагає нових підходів та методів до навчання, підготовки та підвищення кваліфікації фахівців по роботі з особовим складом. Адже в умовах бойових дій, на передових рубежах оборони країни, морально-психологічний стан та бойовий дух воїнів – на їхньому контролі.

Саме тому програму навчання для згаданих фахівців на базі Центру бойової підготовки Збройних Сил України було докорінно змінено, бо працювати за старими кальками нині просто не припустимо.

Тож протягом березня у Миколаївському ЦБП навчалися офіцери за фахом "заступник командира підрозділу по роботі з особовим складом" із військових частин Повітряних Сил, Військово-Морських Сил Збройних Сил України та зі складу підрозділів Національної гвардії України.

Мета навчання "офіцерів-вихователів" – набуття знань та навичок із організації заходів морально-психологічного забезпечення. Оскільки програму навчання суттєво змінили, змінили й підхід до навчального процесу. Викладачі із бойовим досвідом розповідали слухачам про власне бачення роботи та ділилися набутими у зоні знаннями. Скажімо, один із них був у полоні, інший – льотчик – учасник АТО. Тому, власне, говорити було про що.

За словами начальника Центру бойової підготовки полковника Олександра Абрамчука, з перших днів навчання офіцери проявили виражені якості відповідальності, наполегливості та працьовитості за трьома напрямками спеціалізації: організація морально-психологічного забезпечення у підрозділі, військове право, основи авіаційної психології та військової педагогіки. Це дозволило їм якісно опанувати навчальну програму.

– Протягом навчання офіцери показали непогані результати, – зазначає заступник начальника Центру по роботі з особовим складом підполковник В'ячеслав Лук'яненко. – На іспитах із спеціальних дисциплін продемонстрували належні знання. Впевнений, що після підготовки, коли вони обіймати-муть відповідні посади, офіцери стануть надійними помічниками своїх командирів.

Юрій Ігнат. "Крила України".

Долучаймося до Всеукраїнської акції "Зробимо Україну чистою разом!"

Незабаром в Україні стартує щорічна акція "За чисте довкілля". Наймасштабніше прибирання – день благоустрою територій населених пунктів – заплановане на 16 квітня 2016 року.

Під час акції будуть проводитися заходи щодо забезпечення чистоти і порядку в населених пунктах, ліквідації несанкціонованих звалищ, прибирання та приведення у належний санітарний стан прибудинкових територій, парків, скверів, очищення від сміття лісосмуг, берегів водойм, будуть висаджуватися дерева та квітники.

Разом з тим, громадська організація "Let's do it, Ukraine" спільно з міжнародним рухом "Let's Do It! World", що об'єднує понад 13 мільйонів людей в 113 державах, проводить акцію "Зробимо Україну чистою разом!" Це щорічна всеукраїнська соціально-екологічна акція з прибирання зелених зон та благоустрою територій, яка запланована на 23 квітня 2016 року. В рамках заходу буде проведено всеукраїнський екологічний фестиваль "ЧистоFest".

У 2015 р. до акції долучилось понад 500 000 учасників в 24 областях на 2832 локаціях. У 2016 році громадська організація "Let's do it, Ukraine" запланувала залучити понад 700 000 учасників та 5 тисяч локацій по всій території країни.

Президент України:
“Нова якість Збройних Сил України стала можливою завдяки загальнонаціональній солідарності українців”

Глава держави наголосив, що за останні два роки українські військові здобули унікальний досвід, “на якому буде триматися вся наша оборона протягом найближчих десятиліть”.

“Цей досвід вчить, що в умовах гібридної війни перевага – за високоманевреними, автономними, добре підготовленими та добре оснащеними бойовими тактичними підрозділами і тактичними групами”, – сказав Президент під час зустрічі з командирами Збройних Сил України середньої військової ланки управління.

“На сьогодні ми маємо світову коаліцію солідарності з Україною. Агресор платить свою високу ціну за брутальне порушення міжнародного права, за агресію проти України, за анексію Криму. Але ключовим фактором, який забезпечує оборону держави, залишаються Збройні Сили України”, – підкреслив Петро Порошенко.

Він наголосив, що від знань та вмінь, моральної стійкості та вольових якостей саме командирів батальйонів безпосередньо залежить успіх у виконанні завдань, згуртованість підлеглих військовослужбовців та злагодженість підрозділів, збереження життя та здоров’я особового складу.

– За два роки агресії Росії проти України вдалося відродити українське військо, відновити бойові спроможності та стримати натиск ворога – добре підготовленого, оснащеного сучасною технікою та зброєю, доведеного російською пропагандою до психологічного стану зомбі, – зазначив Глава держави.

Президент зауважив, що нова якість Збройних Сил України стала можливою завдяки загальнонаціональній солідарності українців, мужності і патріотизму українських солдат і офіцерів, добровольців і волонтерів.

– У запеклій збройній боротьбі нам вдалося локалізувати військовий конфлікт в межах окремих районів Донбасу, звільнивши 2/3 території окупованих Донецької і Луганської областей. Це – ваша заслуга. Мирне життя, яке ви бачите тут у Києві, стало можливим завдяки вам і тільки вам – героїчним бійцям славних Збройних Сил України, – звернувся до присутніх Петро Порошенко.

Він наголосив на кардинальних змінах, які відбулися в оборонно-промисловому комплексі: “Зараз оборонно-промисловий комплекс кардинально змінився – різко зросла продуктивність праці, підвищилась якість продукції, що випускається. Зусилля та ресурси спрямовуються на переоснащення військових частин, в першу чергу тих, які задіяні в зоні АТО”.

Глава держави зазначив, що якщо в 2014 році основні зусилля були направлені на забезпечення Збройних Сил України відновленим та відремонтованим озброєнням і військовою технікою, то починаючи з минулого року військово-промисловий комплекс перейшов до виробництва нових, сучасніших зразків.

Петро Порошенко наголосив, що спроможність вітчизняного ВПК підвищено за рахунок міжнародної кооперації з країнами-членами НАТО. Наприклад, налагоджено роботу щодо спільного виробництва із іноземними партнерами бронетехніки – БТР-3 та БТР-4, броньованих машин “Дозор”.

Також під час заходу Президент України вручив нагороди військовослужбовцям за особисту мужність і високий професіоналізм, проявлені при захисті державного суверенітету і територіальної цілісності України в зоні проведення АТО, та вірність Військовій присязі.

США зняли обмеження на співпрацю з “Укроборонпромом”

За словами Президента України, ці обмеження були викликані тим, що в попередні роки, за попередньої влади, оборонні структури були корумповані та насичені агентами іноземних спецслужб.

Про це повідомив Петро Порошенко під час зустрічі з командирами Збройних Сил України середньої військової ланки управління в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського.

“Щойно надійшло повідомлення із США, що певні обмеження на взаємодію з “Укроборонпромом зняато, – заявив він. – Нам вдалося викорінити і перше, і друге”.

Теракти у Брюсселі:
атака на європейські цінності

22 березня серія вибухів у самому серці Євросоюзу – Брюсселі – сколихнула світове співтовариство. Відповідальність за терористичну атаку, що забрала життя понад трьох десятків людей, взяли на себе ісламські екстремісти. Про це, власне, повідомила інформаційна агенція Amaq, пов’язана із терористами ІДІЛу.

“Бойовики “Ісламської держави” відкрили вогонь всередині аеропорту Брюсселя, перш ніж кілька з них підірвали свої вибухові пояси, а мученик-смертник підірвав на собі пояс з вибухівкою на станції метро Мальбек”, – йдеться у повідомленні.

Теракти в аеропорту…

Перший теракт стався в аеропорту Брюсселя, у зоні реєстрації на рейси біля стійки компанії American Airlines, де пролунали одразу два вибухи. За попередніми підрахунками, вони забрали життя 14 осіб, ще кілька десятків чоловік отримали поранення. Пасажирів з будівлі аеропорту було евакуйовано, а на місце вибуху прибули рятувальні служби.

За словами губернатора провінції Брабант, де розташоване летовище, в аеропорту було знайдено й третю бомбу, яка не спрацювала під час нападу терористів. Її знешкодили фахівці-вибухотехніки. Крім того, як повідомили бельгійські ЗМІ, в залі вильоту аеропорту Брюсселя було чути постріли, а самі нападники зі зброєю розмовляли і кричали арабською мовою.

…та в метро

Після терористичної атаки в аеропорту пролунало ще кілька вибухів, цього разу в метро. Черговий вибух стався на одній з центральних станцій метро – Мальбек, розташованій за 400 метрів від будівлі Berlaymont, де знаходиться Європейська Комісія. За даними RTBF, внаслідок вибуху загинуло близько десяти чоловік. Інша бомба спрацювала на станції метро Площа Шумана. За інформацією телеканалу Euronews, Площа Шумана – станція метро, поблизу якої живуть емігранти і де кілька днів тому був арештований організатор вибухів у Парижі.

За версією газети Derner er, основною метою терористів мали стати бельгійські атомні електростанції, але арешт учасника групи Салаха Абдеслама змусив їх прискорити свої дії і здійснити вибухи на транспорті. “Арешт Абдеслама обезголовив брюссельський терористичний осередок та дозволив уникнути більш масштабних терактів, однією з цілей яких повинні були стати бельгійські атомні електростанції”, – повідомила газета з посиланням на джерела в силових структурах.

Загалом, низка терактів у столиці Бельгії забрала життя 34 чоловік. Ще понад 300 осіб зазнали ушкоджень різного ступеня тяжкості. В країні було оголошено триденну жалобу за загиблими.

Відлуння вибухів у Брюсселі

Зважаючи на події, що відбулись у столиці Бельгії, Державна авіаційна служба України зобов’язала українські аеропорти забезпечити підвищений рівень авіаційної безпеки.

“Аеропорти України мають високий рівень авіаційної безпеки, разом з тим, у зв’язку з терористичними актами, здійсненими 22 березня в Брюсселі, Державіаслужба направила в аеропорти України телеграму про вжиття заходів щодо підвищення пильності персоналу під час роботи”, – йдеться в повідомленні на сайті служби. Аналогічних заходів вжили і в Київському метрополітені.

У свою чергу, Голова СБУ Василь Грицак припустив, що до терактів у Брюсселі може бути причетна Росія. За його словами, це може бути “елементом гібридної війни Росії”. І такі припущення є далеко не безпідставними. “Тільки протягом останнього часу по Україні у нас було проведено кілька спеціальних операцій, під час яких ми прикрили чотири транзитні центри, через які здійснюється переміщення, скажімо, прихильників ІДІЛ, в тому числі й до Сирії. Із 25 затриманих іноземців – 19 громадяни Російської Федерації”, – наголосив Василь Грицак.

Голова СБУ додав, що “йдеться про те, що з території Росії або країн пострадянського простору представники, прихильники і члени ІДІЛ, використовуючи територію України як транзитну, вільно пересуваються при цьому Російською Федерацією (бо я не чув про якісь серйозні затримання, арешти російськими спецслужбами представників ІДІЛ на території Росії)... Вони пересуваються Росією, їдуть через територію України і йдуть на війну в Сирію через Туреччину”.

На ці слова дуже “дипломатично” відреагував прем’єр-міністр РФ Дмитро Медведєв. Не скупились на епітети на адресу Глави української спецслужби й інші політики Росії, зокрема голова адміністрації президента Росії – Сергій Іванов та офіційний представник МЗС Росії Марія Захарова. От тільки неофіційний речник Кремля – одіозний лідер ЛДПР Володимир Жириновський – на події в Брюсселі відреагував у притаманній йому манері: “Теракты будут идти по всей Европе. И нам это выгодно. Пусть они подыхают и погибают!”, викликавши тим самим у суспільстві хвилю обурення.

Хто ж насправді стоїть за спробою посіяти хаос у цивілізованому світі, зокрема й у країнах Євросоюзу, які надають прихисток біженцям із охопленого війною Близького Сходу, навряд чи вдасться дізнатись найближчим часом. Тож залишається зберігати пильність, розум – холодним, а порох сухим.

Андрій Яцик.
“Крила України”.

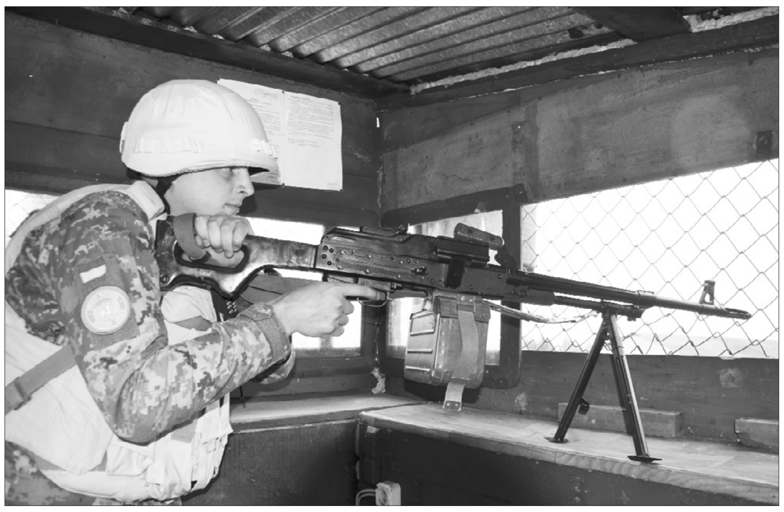
Ракета українського виробництва пройшла успішне вогневе випробування

Закінчення. Початок на 1 стор.

“Ми розпочали вогневе випробування ракет українського виробництва, і сьогоднішній пуск продемонстрував, що наша ракета повністю виконала планове завдання і влучила точно в заплановану ціль”, – зазначив О.Турчинов. Він підкреслив, що на відміну від російського аналога, ракета українського виробництва керована, що дозволяє значно підвищити ефективність її застосування.

За його словами, це – не єдина ракетна програма, над якою працюють українські вчені та оборонпром. “Ми готуємо до застосування потужні та ефективні ракети, які надійно захищатимуть нашу країну”, – сказав він.

Після успішних випробувань Секретар РНБО України провів нараду з провідними конструкторами та керівниками підприємств ОПК, які в кооперації здійснюють виробництво українських ракет. Нарада була присвячена питанням уточнення графіка подальших випробувань і налагодження серійного виробництва.

Кожний четвер військовослужбовці 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН у ДР Конго, де командиром льотчик 1 класу полковник Олександр Венгер, відпрацьовують алгоритм охорони та оборони базового табору. Заняття проводяться для окремих підрозділів, що за визначеним сигналом посилюють охорону, і для всього особового складу, який за потреби займає оборону.

Тренування з бойової готовності по-конголезьки

В цілому ситуація в зоні відповідальності національного контингенту відносно спокійна. Проте окремі прояви громадської непокори, хуліганство, крадіжки у місті Гома, де розгорнутий табір українців, все ж фіксуються місцевою поліцією. Саме тому практично з початку ротації для керівництва загону одним з пріоритетів у роботі стала безпека особового складу.

Український контингент розташований досить вдало. Нашими сусідами є підрозділ з Бангладеш та конголезька поліція. При небезпеці вони прикривають підходи. І все ж вдень до охорони базового табору задіяні 4 військовослужбовці, вночі – п’ятеро. Загалом же особовий склад взводу охорони у базовому таборі “Гома” не перевищує 15 чоловік. Люди фактично цілодобово несуть службу у три зміни. Проте у випадках загострення обстановки взвод підсилюється іншими підрозділами. І вже у цьому випадку кожен військовослужбовець має знати своє місце і свої дії в загальній схемі.

– Ці тренування мають довести дії всіх, без винятку, військовослужбовців до автоматизму, – розповідає начальник штабу 18-го окремого вертолітного загону полковник Олександр Доманський. – Надходить команда, і особовий склад одягає бронежилети, отримує зброю та займає місця з визначеними секторами для ведення вогню. Це, звісно, у випадку прямої загрози. Проте, як показує досвід попередніх ротацій, здебільшого ми демонструємо силу. Тобто, якщо певні бандитські угруповання підходять до табору, ми посилюємо охорону – демонстративно виставляємо додаткові пости, кулеметні точки тощо. Противник має сам зрозуміти, що напад чи хуліганські дії призведуть до жертв, адже об’єкт знаходиться під надійною і добре озброєною охороною.

Анатолій Стельмах.
Фото автора.

Розпочалась підготовка майбутніх миротворців

Львівщина вкотре стала місцем підготовки льотчиків та особового складу чергової ротації українського миротворчого контингенту

Цього тижня на базі 16-ї окремої бригади армійської авіації Сухопутних військ ЗС України розпочалося бойове злагодження особового складу, відібраного кандидатами на посади у складі 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН у Ліберії чергової ротації 2016 року. Під час теоретичних та практичних занять, що триватимуть протягом наступних трьох тижнів, майбутні миротворці оновлять знання з різних видів підготовки, організації та забезпечення проведення польотів.

– Головним принципом відбору кандидатів була участь військовослужбовців в антитерористичній операції, – розповідає кандидат на посаду командира 56-го овз Місії ООН у Ліберії полковник Руслан Розенберг. – За ці три тижні, поки триватиме збір, ми маємо багато чого зробити. Перший тиждень, здебільшого, буде присвячений вивченню кандидатів та їхніх особових справ, усуненню існуючих недоліків. Є військовослужбовці, які щойно повернулись зі сходу країни, де брали участь в АТО. Тож за цей тиждень вони ще мають пройти медичний огляд та засідання військової лікарської комісії, доукомплектувати особові справи необхідними документами. Усі всебічно готуватимуться до виконання оперативних завдань у складі миротворчої місії, удосконалюватимуть навички володіння штатним озброєнням і військовою технікою.

За словами полковника Руслана Розенберга, перший етап злагодження підрозділу проходить за планом. Командування частини забезпечило прибулих військовослужбовців усім необхідним та організовує сплановані заходи на високому рівні.

Аби збори відбулися максимально ефективно, до їх проведення долучили представників Командування Сухопутних військ на чолі з начальником армійської авіації СВ ЗС України генерал-майором Валентином Пістрюгою. Їхнє завдання – надати допомогу в проведенні зборів та відібрати найкращих і найпідготовленіших кандидатів для чергової ротації. Варто також зауважити, що перевага надаватиметься тим, хто ще не виконував завдання у складі миротворчих підрозділів.

– Перший день показав, що військовослужбовці уже знайшли спільну мову. Усі працюють злагоджено, старанно виконують поставлені завдання, сумлінно відвідують заняття. Та це і зрозуміло. Ніхто нікого не примушує брати участь у місії. Всі добровільно виявили бажання стати миротворцями. А на цьому етапі кожному потрібно якнайкраще зарекомендувати себе, проявити усі свої навички та вміння, отримати необхідну підготовку та успішно пройти профвідбір, тестування і скласти заліки. Ми також маємо сформувати єдиний військовий колектив, адже миротворці повинні не лише вміти добре літати, стріляти, бути фізично загартованими, а й відчувати плече один одного, – підсумував кандидат на посаду командира 56-го овз Місії ООН у Ліберії полковник Руслан Розенберг.

Також у період зборів військовослужбовцям зі складу наступної ротації, які проходитимуть службу у важких кліматичних та санітарно-епідеміологічних умовах, будуть зроблені усі необхідні лікарсько-санітарні процедури.

Уже в травні-червні відібрані та підготовлені кандидати вирушать на Африканський континент, де замінять своїх колег, які виконують миротворчі завдання у складі сил Місії ООН у Ліберії.

Олександр Олехнович.
“Крила України”.
Фото автора.

Іменинники – стрийські зенітники

Теребовлянський зенітний ракетний полк, що дислокується у Стрию, захищає повітряні кордони ось уже 73 роки.

Сформована 18 березня 1943 року як зенітно-артилерійський полк у складі Північно-Західного фронту, частина пройшла славний бойовий шлях. У повоєнний період полк брав активну участь в освоєнні нової техніки і якісно виконував завдання зі зміцнення оборонного потенціалу країни. Сьогодні особовий склад досяг високих показників у виконанні завдань бойової підготовки, якісно виконує усі поставлені завдання із захисту територіальної цілісності нашої держави, бере активну учать у заходах антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей.

Напередодні свого Дня народження полк взяв участь у заходах, присвячених важливій для міста події. Цей день ще називають Днем незалежності Стрия, адже саме 14 березня 1990 року над містом вперше в Україні було піднято синьо-жовтий прапор. Цьому передували бурхливі події, які сколихнули патріотичну громадськість, відкрили шлях до волі. З того часу щороку наші військові разом із громадою Стрия вшановують цю знаменну подію, яка увійшла в історію міста. Цьогоріч урочисте віче відбулося на території Стрийського історико-меморіального комплексу "Борцям за волю України".

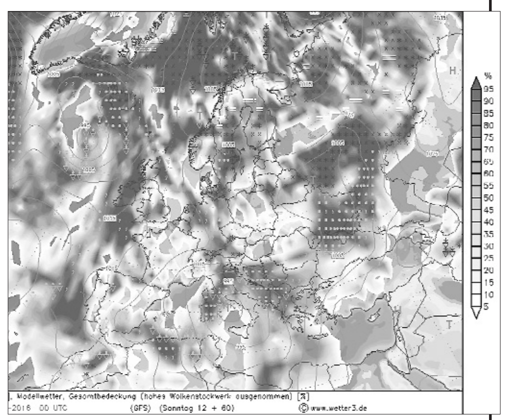
Особовий склад зенітного ракетного полку своїми ратними справами постійно демонструє наполегливість, витримку і самовідданість, спрямовує головні зусилля на підвищення бойової готовності, зростання професійного вишколу та завжди бере активну участь у суспільному житті громади. Місцеві жителі віддячують військовим взаємністю. Цього тижня особовий склад частини приймав вітання у Стрийському міському будинку культури. На урочисті заходи завітали представники органів влади, місцевого самоврядування, ветерани та духовенство. Військовослужбовців та працівників Збройних Сил України привітали та надали благословення парох Храму Усіх Святих Українського народу митрофорний протоієрей отець Іван та Головний військовий капелан Стрийської єпархії УГКЦ отець Ростислав. Священнослужителі подякували військовим за внесок у благородну справу захисту рідної України.

Після завершення урочистостей відбувся святковий концерт за участі Стрийської хорової школи "Щедрик" та творчого колективу "Чорне та біле". Діти військовослужбовців частини Софія Клесовець та Христина Нагорняк порадували глядачів щирими посмішками, дитячою безпосередністю та прекрасним вокалом.

Ігор Шпаргалюк.
м.Стрий.

Свято синоптиків

Існує старий анекдот: метеорологи, як і сапери, помиляються тільки один раз, зате – кожного дня. Але це, на щастя, тільки жарт. Насправді метеорологія – це точна наука.

Відповідно до Конвенції Всесвітньої метеорологічної організації від 23 березня 1950 року в цей день щороку відзначається всесвітній День метеорології.

Метеорологічна служба України, яка є членом-засновником Всесвітньої метеорологічної організації з 1948 року, являє собою багатофункціональну розгалужену систему, що організаційно оформилась ще в 1921 році. Вона здійснює комплекс гідрометеорологічних спостережень і прогнозування, вивчення змін клімату, забезпечення безпеки польотів своєчасним попередженням ускладнення метеорологічних умов, спостереження за забрудненням навколишнього природного середовища на базовій мережі. Систематичні цілодобові спостереження за станом погоди проводяться на 187 метеорологічних станціях, в яких 49 залучені до передачі даних у глобальну систему телезв'язку Всесвітньої метеоорганізації. Невід'ємною її частиною є й фахівці метеорологічних підрозділів Повітряних командувань, які забезпечують авіаційні підрозділи якісними прогнозами, своєчасними попередженнями про небезпечні явища погоди, роблять значний внесок у забезпечення безпеки польотів.

Щиро вітаємо досвідчених спеціалістів метеорологічних підрозділів з професійним святом! Бажаємо всім міцного здоров'я, благополуччя, миру й добробуту!

Ірина Баранова.
м.Львів.

"Перебуваючи в АТО, я переконався у правильності вибору професії медика"

Найкращим показником професіоналізму людини є оцінка оточуючих. Справжній фахівець своєї справи завжди працює на результат, а хороші відгуки про людину є підсумками старанної роботи. Праця військових медиків – це не просто робота з людьми, адже дуже часто саме від знань та вмінь лікаря залежить життя та здоров'я тих, за кого він несе відповідальність. І саме в цій професії повага та довіра завойовуються професіоналізмом.

Тільки добрі відгуки можна почути від людей про майора Михайла Новіцького – начальника медичної служби Об'єднаного інформаційно-телекомунікаційного вузла зв'язку, що дислокується у м. Вінниці. І не важливо, чи це колеги по роботі, чи пацієнти, чи бойові побратими – Михайла Вікторовича скрізь поважають.

– Чому пов'язали своє життя саме з медициною?

– Так сталося, що з медициною я був знайомий з дитинства. Моя матір працювала у сільській лікарні і, хоч зараз на пенсії, вона є для мене прообразом тієї людини, яка вкладає душу у свою працю. Цього намагаюсь вчитись у неї я. До того ж, мені завжди була цікава професія лікаря. Батьки виховували мене так, що допомога іншим людям була для них, і стала для мене, одним із головних життєвих орієнтирів. Окрім матері, з медициною, але вже військовою, пов'язані також мої брат та дружина. Можна сказати, у нас це сімейне (посміхається). Брат служить начальником медичної служби однієї з військових частин у Вінниці, а дружина проходить службу на посаді фельдшера медичної частини Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону.

– Що вплинуло на вибір стати військовим, а не цивільним медиком?

– Після закінчення медичного коледжу в 22 роки у званні лейтенанта запасу я вирішив піти шляхом військового. Мабуть, роль тут зіграло й те, що після закінчення навчання було вже військове звання. На той час служба не вважалась такою престижною як зараз, але я переконаний, що кожен чоловік має пройти таку школу життя, як служба в армії. Для мене це, в першу чергу, загартовування духу та виховання характеру.

Робота з людьми була мені завжди до душі. Думаю, саме це дозволило мені перейнятись військовим духом і залишитись в армії. А коли отримав посаду начальника медичної служби об'єднаного Центру матеріально-технічного забезпечення Повітряних Сил ЗС України, то відчув ще й відповідальність не тільки за конкретних людей, яких лікував, а й за колектив в цілому. Тоді я зрозумів різницю між роботою просто лікаря та начальника. Але чим більша відповідальність на тобі, тим більшого досвіду ти набуваєш. Тому я радий, що життя подарувало мені можливість працювати в тій сфері, до якої в мене лежить душа.

– В 2015 році ви знаходились у зоні АТО. Що можете сказати про своє перебування на передовій?

– Ще з початку бойових дій на сході країни я хотів поїхати в зону проведення антитерористичної операції, але не було такої можливості. В серпні 2014 року був відряджений до 92-ї окремої механізованої бригади, на Харківщину, для відновлення боєздатності частини (я займався відновленням медичної служби). Після нашої роботи там бригада відправилась на схід. Тих, хто займався відновленням частини, повернули до своїх місць служби.

І от на початку 2015 року мені зателефонували й сказали, що не вистачає офіцера-медика на передовій, дали три дні на роздуми, але я одразу ж погодився, а через три дні вже поїхав. Від сім'ї нічого не приховував, дружина, звісно, хвилювалась, але з розумінням поставилась до мого рішення.

З лютого по квітень 2015 року перебував поблизу міста Авдіївка, що знаходиться поблизу Донецька, недалеко від аеропорту. Був начальником медичної служби зведеного загону Повітряних Сил Збройних Сил України "Дика качка". І вже на другий день по приїзду ми потрапили під обстріли з "Градів". Ось так нас "привітно" одразу зустріли терористи! Це була 4-та ротація загону. Цікаво, що мій брат, теж медик, у складі 5-ї ротації приїхав мене міняти і обійняв ту ж посаду, що і я.

В АТО я вперше у своїй медичній практиці зіткнувся з важкими пораненнями бійців. Було багато проникаючих в легені та живіт, також були поранення, коли куля проходила навиліт.

Найважче поранення, з яким я стикнувся, було в офіцера зі штабу Повітряних Сил, який стояв на посту "Казантип". Після обстрілу поста він отримав важке проникаюче поранення легень та живота. Я надав йому першу допомогу, яка можлива в умовах передової, а потім відправив до Красноармійська. Там де його прооперували і відправили вертольотом до Дніпропетровська. Пізніше цей офіцер неодноразово лікувався за кордоном.

Був у нас в ротації і один загиблий. У військовослужбовця влучив снаряд прямою наводкою з танка. Цей хлопець, як і я, також був родом з Вінниччини, з Летичева. Важко, коли втрачаєш людей, з якими разом служиш, особливо – там, на передовій, де кожен стає тобі побратимом… Днями ми разом із нашими бойовими побратимами побували на його могилі – якраз минув рік із дня загибелі "Партизана" – солдата Юрія Савицького…

Було також багато легких поранень: контузії, осколкові, переломи і т.д. Загалом, поранення в нашій ротації отримали 11 чоловік.

Саме перебуваючи в АТО, переконався у правильності вибору професії медика. Я зрозумів, наскільки важлива праця медичних працівників на передовій. Хвилини, які є там, дуже часто вирішують, чи виживе поранений. І хоч бійців навчають основ надання першої допомоги, без фахівця у важких випадках не обійтись. Повернувшись з передової, я переосмислив роботу, яку ми всі виконуємо.

– Готові знову вирушити до зони АТО?

– Так, я готовий виїхати. І якщо мені знову скажуть, що є можливість захищати Батьківщину на передовій, я, як і минулого разу, без роздумів погоджусь. Розумієте, я як медик можу сказати, що під час бойових дій в людини виділяється адреналін. І деякою мірою він діє як наркотик, тому в людини немає такого страху як, наприклад, перед першою поїздкою. Тому людині, яка вже одного разу була там, дуже часто хочеться знову повернутись. Хоча справа тут не тільки в адреналіні. У першу чергу це – розуміння відповідальності за свою сім'ю, за свою країну. Я хочу, щоб мої діти жили у вільній європейській країні. В мене два маленьких сини: старший, Дмитро, мріє стати офіцером, а менший, Роман, лікарем. Я готовий зробити все, щоб мрії моїх дітей втілились у життя та їм не довелось мати справу з тим, з чим всім нам доводиться зіштовхуватись зараз.

Артем Паридуха.
м.Вінниця.

“Вичислили ми ту хатку, з даху якої полюбляв працювати снайпер...”

Цупкі очі, тонка лінія губ, від яких годі чекати посмішки чи зайвих слів, та символ України Тризуб, який визирає з-під непокірного чуба. Цього 25-річного неординарного хлопця звати Сашко, він із Очакова Миколаївської області.

Наразі прапорщик Кравченко проходить службу у комендатурі охорони та обслуговування в Повітряному командуванні “Захід”, що на Львівщині, на посаді начальника ремонтної майстерні автомобільної техніки. Але лише півроку тому старшина Олександр Кравченко добровольцем пройшов шосту ротацію зведеного загону Повітряних Сил “Дика качка”, що боронив передову позицію “Зеніт” у Донецькій області, на посаді снайпера-розвідника.

– Я інколи кажу малоймовірні речі, які спали мені на думку, а вони мають властивість здійснюватись. Можна сказати, що занадто загострена інтуїція, – розповідає снайпер-розвідник “Шаман” про отримання такого позивного.

Взагалі епізоди війни на Донбасі він згадує неохоче, каже, що сни про війну не дають спати ні йому, ні дружині.

– Було чомусь не страшно. В мене склалося таке відчуття, що все життя до цього воював, якась спадкова пам'ять, – говорить “Шаман”. – Адже один із прадідів був кошовим отаманом!

Рід Кравченків бере початок у мальовничих місцях поблизу Білої Церкви, що на Київщині. І хоч це було ще за часів Запорізької Січі, Сашко вірить, що гени дають про себе знати. Від дитинства хлопець захоплюється історією козацького мистецтва, а у 2013 році Олександр склав присягу на вірність Україні та Українському козацтву в обласній громадській організації “Український козацький полк “Галичина”. У її статуті сказано, що метою діяльності полку є сприяння консолідації козацьких товариств навколо національної ідеї та зміцнення державності України, розбудови держави як суверенної, самостійної незалежної демократичної та правової з козацькою моделлю демократії, яка гармонійно поєднує вольності і свободи людини з дисципліною та порядком у державі. Хлопець захоплюється ковкою та власноруч робить аналоги старовинної холодної зброї та козацьку символіку. Він мріє досконало дослідити історію України та, по можливості, сприяти відновленню історичної правди та популяризації героїчного минулого воїнів-козаків Української Народної Республіки, ЗУНР, ОУН-УПА.

Спілкуючись з Сашком, дізнаєшся про моменти війни, які вражають навіть сильних духом.

– Одним із найбільш важких був другий день нашого перебування на позиції “Зеніт” під Донецьким аеропортом. Мій розрахунок стояв на спостережному пості “Казантип”, і бойовики з самого ранку, не шкодуючи боєприпасів, розпочали гатити по наших позиціях з важкої артилерії, застосовували також 120-міліметрові міномети – то була справжня вогняна злива, – згадує боєць найпекельніший день. – А потім, вже навіть коли падали міни, свистіли кулі та стояв страшний гуркіт, але я був дуже голодний, то стояв, спостерігав з поста та… їв кашу! Таке було, коли я вже місяць був у розвідниках. Тоді мене мало чим вже можна було вразити чи відбити апетит!

Ми поспілкувались із полковником з позивним “Лев” – командиром Сашка на “Зеніті”: “А що сказати, гарний хлопець. Був усюди, де було важко. В розвідку у мене ходив”, – досить стисло, але з теплою посмішкою згадує командир воїна.

Олександр Кравченко багато разів був у небезпечних ситуаціях. Він ризикував власним здоров'ям та життям заради спасіння життя товаришів.

– На війні ти знаходиш справжніх друзів, до яких не боязко обернутися спиною, бо ти знаєш, що тебе прикриють і врятують. Для мене авторитетами на передовій стали командир загону 6-ї ротації “Лев”, а також “Колдун” та, особливо, “Штиль”. І я пишаюсь, що це – офіцери нашого Повітряного командування! – розповідає воїн.

Говорячи про свої атошні будні, що, здається, неможливо забути, боєць пригадує про дикий посвист куль, постріли з важкої артилерії, звук запалювальних боєприпасів навколо і телефонний дзвінок у розпалі бою.

– Задзвонив телефон – це була дружина, Марійка, і я, не розгубившись, відповів, що в мене все добре, але вона-то чує…

Він вкрай рідко розказував про те, що з ним відбувалося. Адже вдома на нього чекала любляча дружина і двоє маленьких синів. Він навіть дозволити собі не міг подумати, що з ним щось трапиться. Під час бою та у декількох вилазках Сашко неодноразово отримував контузії, але справ було стільки, що навіть не став фіксувати ті випадки. Розповідає, що отямився, відлежався – й знову до бою.

Хлопці на позиції підібрали поранену сову. Гордий птах спочатку не підпускав до себе, але згодом відчув, що тут йому бажають добра. Врятували сову, виходили. Відтоді боєць із птахом навіть їли разом. Який шаман без тотема? А тут і живий тотем з'явився, як на замовлення. Пізніше, коли настав час розставатися, Сашко передав птаха волонтерам.

– Нас постійно з капонірів, що біля промзони, “кошмарив” снайпер. Група розвідки вирішила виїхати на шахту “Бутівка”, де стояли наші побратими з “Правого сектора”, щоб роздивитись, звідки він працює, та ліквідувати тварюку. З Опитного йшла машина “ПС” та підкинула нас до висоти. Звідти ми з напарником та розвідником з ДУКу, який мав у тій вилазці свій інтерес, вийшли “зеленкою” в напрямку промзони. “Культпохід” удався: жодної втрати чи навіть подряпини, хоча цю зону особливо поливають вогнем, не кажучи про розтяжки… Вичислили ми ту хатку, з даху якої полюбляв працювати снайпер. Через пару днів наш спец загасив ворожу точку, – тішиться розвідник.

Коли Олександр повернувся додому, мер міста Лева, оцінивши його бойові заслуги, особисто вручив хлопцю цінну нагороду – пам'ятну монету Андрія Шептицького, а у рідній частині старшина вже отримав погони прапорщика.

Нині, попри уявне затишшя, хлопець не стримує емоцій і говорить, що скористався би будь-якою нагодою знову поїхати на передову захищати Українську землю від проросійських найманців.

Ірина Баранова,
Олександра Качмар.
м.Львів.

З автоматом і черпаком, або особливості фронтової кулінарії

Голодний боєць довго не воюватиме. До того ж, прийом їжі для солдат є не просто вгамуванням голоду. Це рідкісні хвилини спокою і відпочинку. Тож ніхто не заперечить, що професія військового кухаря хоч часом і непомітна, але вкрай важлива.

Сергій Костоглод зараз є одним із членів команди “Польової пошти”, до цього ж він цілий рік прослужив на фронті кухарем. Коли почалася перша мобілізація, він прийняв виклик і подався до армії. Чоловік розповів, що в момент обстрілів знімав казан з їжею із багаття і разом з іншими бійцями біг на позицію. Та й взагалі в тилу доводилось бувати не так часто, як на передовій.

“Ніхто не пояснював, на скільки ми їдемо і куди саме”

– Оскільки це була перша хвиля мобілізації, ми зовсім не знали, що на нас чекає. Тоді все ще тільки починалося. Ніхто не пояснював, на скільки ми їдемо і куди саме. Можливо, на місяць, можливо, – на два… Я, як кухар за військовою спеціальністю, потрапив в батальйон “Хортиця”, який тоді ще тільки формувався. Довгий час все було досить спокійно…

Хлопці тренувались на полігоні, я їх годував. Звісно, навантаження було великим. Доводилось вставати о третій ранку, раніше за всіх, спати уривками посеред дня. Потім ми стояли на блокпостах коло Маріуполя. 5 вересня батальйон підняли по тривозі, і ми пішли визволяти Новоазовськ. На той час він був захоплений терористами. Ми потрапили під кулеметний, мінометний обстріл, по нас стріляли з “Градів”. Троє наших хлопців загинули… Дякувати Богу, нинішній командир батальйону, а тоді командир роти витягнув багатьох бійців і допоміг їм вижити.

“Ящик морозива і живий баран – на передову”

Чоловік зізнається, що прогодувати кілька сотень бійців не так просто. Особливо важко було спочатку, коли ще не було волонтерської підтримки.

– У перші місяці був тільки армійський сухпай – згущене молоко, тушонка, крупи… Із такого “різноманіття” важко готувати щось смачне. Та потім волонтери долучились, мешканці Маріуполя почали активно допомагати. Навіть морозиво ящиками привозили, торти. Одного разу мешканець Сартани привіз живого барана.

Місцеві допомогли зарізати. Варив шурпу хлопцям. Люди почали везти городину, молочну продукцію, м'ясо… У мене був великий погріб з їжею. Намагався балувати бійців, на Новий рік у нас було олів'є, домашня консервація. Меню складав таким чином, щоб страви не повторювались з дня в день. А головний секрет в тому, що я готував, як вдома. Я взагалі є фанатом цієї справи. Це одночасно і хобі, і професія.

“Тільки повернувшись з війни, розумієш, як все-таки чудово жити”

На жаль, кухарі на війні також гинуть. Не так давно Сергій поховав свого друга-колегу.

– Найбільша небезпека, мабуть, була в Гнутовому, що недалеко від Маріуполя. В п'яти сотнях метрів від нас, в лісосмузі, стояли танкісти. Цих танкістів кожного дня обстрілювали, і, звісно, постійно долітало до нас. Та і коли ми стояли в Тельманівському районі, обстріли були практично щоденними. На щастя, все обійшлось.

Після “дембеля” чоловік продовжив допомагати армії

– Віддав свою форму іншому бійцю, дитячі речі постійно передаємо в прифронтові населені пункти, велосипед подарували. Разом із побратимом зробили і передали в батальйон спеціальний транспорт для перевезення поранених. Тільки повернувшись з війни, розумієш, як все-таки чудово жити. І неважливо, бідний ти чи багатий, одинокий чи щасливий у сімейному житті.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.

Допомога бійцям за покликом серця

Громадська організація “За покликом серця” організовує реабілітаційно-оздоровчі табори для бійців АТО в селі Розтоки на Косівщині (Івано-Франківська область). Термін перебування у таборі складає лише вісім днів. Упродовж цього часу організатори та їхні добровільні помічники залучають бійців АТО до потужного коловороту цікавих подій. Паузи передбачені лише для сну та споживання їжі.

Походи в гори, екскурсії у музеї, різноманітні майстер-класи, духовне спілкування зі священнослужителями, зустрічі з талановитими і цікавими людьми, а також дітьми та підлітками, концерти народної і сучасної музики – усе це відбувається у шаленому режимі нон-стоп. Традиційним для табору є проведення АРТ-майдану: воїни разом із запрошеними дітьми малюють картини, виготовляють різноманітні оздоби і прикраси.

Організатор табору – громадська діячка, журналіст Тетяна Костинюк. Бувалі і загартовані в боях чоловіки називають цю енергійну і тендітну молоду жінку своїм “комбатом”. З їхніх уст це слово лунає по-особливому лагідно і щиро. А вона, у свою чергу, переконана, що не закохатися у цей проект просто не можливо:

– Відновлення бійців – психологічне, “людським теплом та мистецтвом”. Косів – ідеальний, бо тут усі вміють щось красиво робити руками. Кажуть, над містом розсипали мішок з талантами. Ще й гори поряд. Я кажу хлопцям: “Вмикаємо режим “дитина” – і бавимося”, – розповідає Тетяна.

Волонтери постійно збирають гроші, щоб оплатити електроенергію, утримання приміщення, харчування та пальне. Навіть бійці АТО допомагають. Через інтернет-аукціони волонтери продають творчі роботи, виготовлені воїнами під час майстер-класів. Наступна група прибуває одразу, як зібрали кошти. Більше заїздів – більше бійців відновляться та з новими силами повернуться до мирного життя.

З червня 2015 року у таборі побували більше ніж 200 учасників АТО. Були бійці зі Збройних Сил України, Національної гвардії та добровольчих батальйонів. До того ж, не тільки українці, а й французи, грузини, кримські татари та росіяни. Нині вже відбулося десять заїздів. Команда волонтерів готує наступний, одинадцятий заїзд, який заплановано на кінець березня цього року.

Ярослава Зоріна. “Крила України”.

“Я просто йду вперед!..”

Чарівною зовнішністю, стрункою фігурою та гострим розумом вирізняється серед курсантів Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба першокурсниця факультету радіотехнічних військ протиповітряної оборони старший солдат Марія Азізова. Після недавньої перемоги на конкурсі “Міс університет-2016” дівчина офіційно вважається кращою з кращих у виші.

Народилася Марія на Житомирщині, у мальовничому містечку Любар. Її батько – військовослужбовець Збройних Сил України, тому армійську романтику вона пізнала сповна. Дисциплінованість, наполегливість і цікавість до всього нового від глави сім’ї передалися й доньці. Змалку у неї було чимало різноманітних захоплень. Так, у початковій школі Марійка відвідувала музичну школу по класу фортепіано. А у середніх класах із головою занурилася у спорт і досягла неабияких успіхів на волейбольному майданчику. У складі юнацької команди вона неодноразово виборювала призові місця на змаганнях регіонального рівня. Паралельно дівчина виходила на п’єдестал демонстрації розуму та знань, беручи участь у міських та обласних олімпіадах із фізики, хімії і на конкурсах з англійської мови. При цьому вона встигала здобувати найкращі оцінки серед однолітків з усіх інших шкільних дисциплін.

Торік за порадою батька випускниця школи успішно склала вступні іспити до Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

– Перші дні носіння погонів були для мене і легкими, і складними водночас. Адже, з одного боку, було звикання до нового і незвичного укладу життя, де існує чітка регламентація дій та обов’язків. З іншого ж – почуття ліктя товариша та взаємодопомоги у складних ситуаціях були знайомі з часів занять спортом. Загалом, протягом крайніх півроку я стала більш самостійною, а моя впевненість у своїх силах значно зміцнилася, – поділилася своїми думками Марія.

За словами заступника начальника факультету підполковника Андрія Жаркова, вона єдина на курсі навчального підрозділу склала всі іспити на “відмінно”. Також дівчина просто обожнює творчу діяльність і з радістю відвідує гурток театрального мистецтва, що діє на кафедрі філософії університету. Приміром, на новорічних виставах для дітей захисників Вітчизни, незважаючи на екзотичну красу і чорне волосся, вона була Снігуркою. Адже краще за подруг впоралася з цією головною роллю. Логічним розвитком її творчих здібностей стала участь у конкурсі “Міс університет-2016”, де вона здобула символічну корону.

– З перших днів навчання я у вільний час активно займаюся на стадіоні. Нещодавно увійшла до складу збірної команди університету з волейболу і декілька разів захищала честь навчального закладу в гарнізоні та серед частин Повітряних Сил. Щодо ж стосується конкурсу краси, то я не зациклююся на своїй зовнішності, я просто йду вперед. Для мене, як для всіх “кожедубівців”, головне – прагнути бути кращим і відчувати дух перемоги, – зізналася Марія.

Попри досягнення у різних галузях дівчина навчається лише на першому курсі видового вишу. Попереду у неї – ще чимало випробувань та сходинок професійного зростання. Та все ж молодий військовослужбовець вже зрозуміла, що без старань та підтримки друзів успіхів не досягнути.

Олег Плаксій. м.Харків.

Місяць без війни

За останні два роки ці школярі нікуди не виїжджали з прифронтових сіл. Вони розбираються у всіх звуках війни, навчились швидко лягати на підлогу під час обстрілів, звикли до того, що тиша може порушитись у будь-який момент. Гранітне, Павлопіль, Орловське, Гнутове...

Атмосфера у цих селах попри зменшення потужності й кількості обстрілів і досі є гнітючою. Можливість змінити її на цікаву пригоду надали лікарі організації “Дитинство в долонях”. Програма відпочинку у дитячому санаторії “Бердянський” (м. Бердянськ) передбачається насичена – зоопарк, кінотеатр, екскурсії, гуртки, п’ятиразове харчування… До того ж, школярі зможуть не просто забути про страхи та переживання, а й підлікуватись, пройти ряд корисних для здоров’я процедур. Тож перевага надавалась дітям, які потребують оздоровлення, із бронхітами, тонзилітами, пневмоніями, гастритами тощо. Адже в прифронтових селищах сучасне обладнання відсутнє, та і виїхати за межі населеного пункту проблематично.

Матері і бабусі відпускали дітей зі сльозами на очах. Вони вже давно не розлучались з дітворою так надовго. Аліє з Гранітного, яка садить на автобус внучку, ділиться, що війна залишила свій глибокий слід на психіці і здоров’ї дітей, тож відпочинок їм просто необхідний.

– Я – татарка, проживала в Криму, і батьки мої звідти, довелось пережити депортацію до Уралу, – розповідає Аліє. – З Криму ми переїхали в Гранітне в пошуках мирного, спокійного життя. Не судилось. Почалась війна. За ці два роки наші дітки стали нервовими, постійно смикаються, біжать в погріб, як тільки почують якийсь стук. Вони все розуміють, все бачать. Практично кожен будинок постраждав. От і у наш дім влучив снаряд. Добре, що ми з внучкою якраз були на городі, встигли швидко заховатись у льоху. Незважаючи на війну, намагались, аби внучка не пропускала школу. Та іноді, коли сильно бомбили, вчителі телефонували і казали не випускати діток на вулиці, пересидіти вдома. Дякуємо за можливість розважити дітей і трохи відволікти їх від війни.

П’ятнадцятирічна Ельвіна – одна з найстарших “туристок”. Вона їде до курортного Бердянська разом із подружкою.

– Ми дуже зраділи, коли почули про можливість відпочити в санаторії. Ми ж зовсім не покидали домівку останні два роки і не бачили іншого життя. Зараз в селі вже набагато спокійніше, садочок запрацював, деякі секції відчинили свої двері… А було дуже страшно. Снаряди потрапляли в будинки, все навколо димілось, горіло. В школі, про всяк випадок, лежали матраци на підлозі, щоб в разі обстрілу ми швиденько лягли на підлогу. Пам’ятаю, як вежа вибухнула, і пішла хвиля по усьому селі, тоді в школі вилетіли вікна, ми всі полякались…

Організувати перевезення дітей допомогли військовослужбовці цивільно-військового співробітництва ОТУ “Маріуполь”. Шлях

був непростим – розбитими фронтовими дорогами, через пропускні пункти… На щастя, усе вдалось. І матері, які плакали, відправляючи діток на відпочинок, наступного дня вже сяяли від щастя. У дітей є цілий місяць, аби відпочити, розважитись, набратись сил, підлікуватись, знайти нових друзів. Місяць без війни.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.
Фото автора.

Бортовий технік “Везунчика” старший лейтенант Євген Кисіль:
“Я п’ять місяців провів на заводі біля літака...”

Днями відомий українцям військово-транспортний літак Ан-26 за прізвиськом “Везунчик-Фенікс” повернувся на рідний аеродром в Борисполі після тривалого процесу модернізації. Фактично це був другий етап відновлення літака. Адже першим стало повернення йому можливості літати. Нагадаємо, що в 2014 році волонтери на чолі з Юрієм Бірюковим допомогли військовим відновити до льотної придатності борт, який близько десяти років простояв на базі зберігання і майже не мав шансів на друге життя. В період активних бойових дій на сході літак став до виконання вантажних та санітарних перевезень і забезпечення АТО. За півтора року експлуатації напрацював близько трьохсот льотних годин. Але його можливості були сильно обмежені нестачею навігаційного обладнання.

Ще на початку відновлення волонтери та військові були стурбовані проблемою пошуку необхідної апаратури. Намагалися шукати у приватних продавців, з’ясовували правила її встановлення. Але ж вимоги сертифікації та авіаційної безпеки диктували єдиний варіант – розробка документації та процес встановлення може виконати лише ДП “Антонов”. І, після перемовин, керівництво підприємства пішло назустріч військовим. За умови надання обладнання, “антоновці” погодились виконати всі проектні та встановлювальні роботи абсолютно безкоштовно. Хоча за розрахунками це становить майже два мільйони гривень. І Ан-26 “Везунчик” став у чергу…

Тому що він був не єдиним військово-транспортним літаком, що потребував певної модернізації. Так, наприклад, було розроблено документацію для встановлення на літаки Ан-26 та Ан-30б Міністерства оборони України станцій захисту від керованих ракет, а згодом почались й фактичні роботи – посилення фюзеляжу, монтаж необхідних кріплень тощо. До того ж, як проектант та виробник, підприємство активно подовжувало ресурси експлуатації бортам, що поповнювали військовий авіапарк. Отже, переліт літака на заводський аеродром в Святошині відбувся в листопаді минулого року.

Про процес модернізації розповідає бортовий технік “Везунчика” старший лейтенант Євген Кисіль. Він опікується літаком з перших днів його повернення у стрій, був одним з активніших відновлювачів влітку 2014-го. Бортовий технік – більше ніж повноцінний член екіпажу, це “мамка і нянька” літака. Той, хто на кілька годин раніше всіх починає готувати борт до вильоту і набагато пізніше йде після прильоту. В сфері його відповідальності – і документація, і технічна справність, і робота систем та двигунів під час польоту. Він має знати про стан кожного елементу конструкції, дбати про постійну готовність літака до виконання завдань, вміти виконувати ремонт в будь-яких умовах.

Тому не дивно, що на завод борттехнік Євген відправився разом зі своїм підопічним.

– Ми довго чекали на рішення ДП “Антонов” про переліт. Спочатку наші інженери шукали необхідне обладнання, а потім початок робіт відтерміновували з інших об’єктивних причин. Але то “виробничі дрібниці”, головне – літак тепер абсолютно повноцінний в плані навігаційно-посадкового обладнання. Заводчани зустріли нас дуже привітно. Підходили, розпитували подробиці відновлення, фотографувались. Бо багато хто слідкував за історією літака в інтернеті і вболівав за нас, – ділиться враженнями старший лейтенант.

– Декого цікавило, як і що робилось в умовах аеродрому, з інтересом розглядали санітарне обладнання. Навіть робили доцільні технічні зауваження та давали поради, які знадобляться мені в процесі подальшої експлуатації. І це все було якось дуже по-дружньому, не зверхньо. Особливо дякую тим, хто з власних старих запасів подарував для літака дрібні запчастинки-витратники: гвинтики, зажими, роз’єми. Мені як борттехніку такі дрібнички – на вагу золота. Загалом то було цікаве та приємне спілкування. Я п’ять місяців провів на заводі біля літака, кожного дня туди їздив. Та й робота йшла в спокійній професійній атмосфері. А зроблено було не мало.

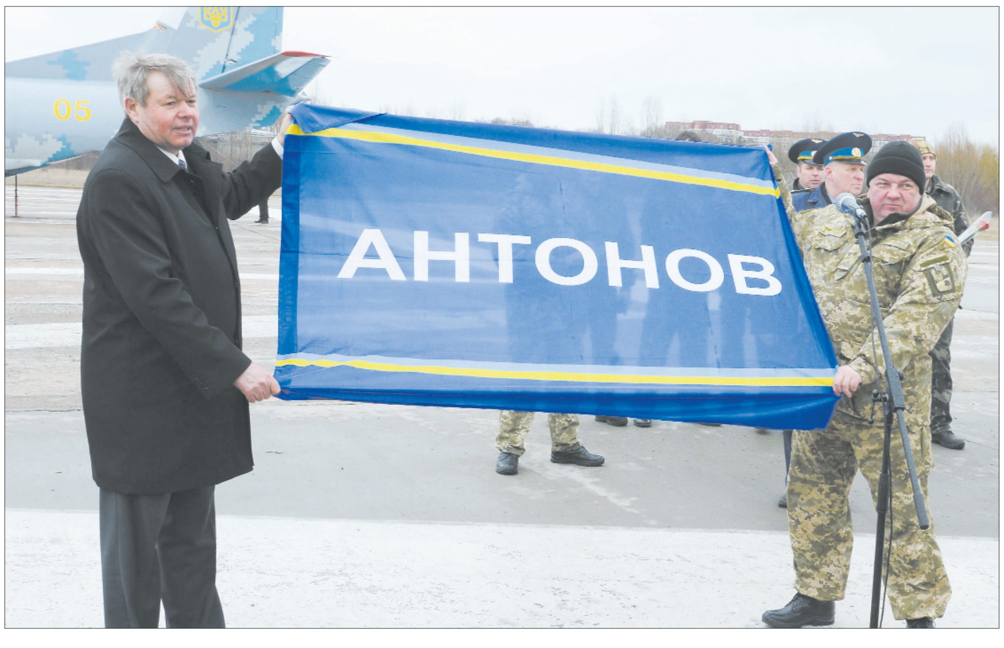
– На борт встановили відповідач СОМ-64. Звичайно, на літаку стоять відповідач, але значно простіший, що працював в режимі керування повітряним рухом, який використовують військові. А ось для цивільних аеропортів, а тим більш міжнародних, ми створювали великий “головний біль”. СОМ-64 був необхідний для того, щоб диспетчери “бачили” літак не просто як цяточку на моніторі, але розуміли його положення в просторі, тобто висоту. До того визначення цих даних проходило в ефірі, і диспетчер постійно уточнював висоту, щоб не допустити зближення з іншими бортами. Тому для нашого літака були певні обмеження в виконанні вправ під час навчально-тренувальних польотів. Така “темна конячка”, особливо в періоді масового прильоту-відльоту пасажирських рейсів, відверто дратувала диспетчерів аеропорту, та й становила небезпеку. І польоти за кордон для “Везунчика” теж були закриті, хоча перед бригадою поставали завдання щодо транспортування поранених військових в іноземні шпиталі.

До речі, на літаку використовується метрова система вимірювання висоти, а в ефір треба подавати в футах. І штурман постійно вимушений був робити “переводи” вимірів. Цю незручність вирішили, встановивши футоміри ВМФ-50 та ВЕМ-72.

Ще однією проблемою була необхідність постійно вираховувати дальність польоту за старою системою ближньої навігації (РСБН), що вимірює азимут та дальність по радіомаяках старих типів. Вона також залишилася переважно в військових. А ось встановлений далекомір СД-67 разом з навігаційно-посадковою системою “Курс МП-2” дозволяє взаємодіяти з сучасними радіомаяками, що використовуються в цивільній авіації та загалом закордоном. Ну і сам “Курс МП-2” допоможе екіпажу виконувати посадки в складних метеоумовах. Як-то кажуть “по приборах” – посміхається Євген.

– Звісно, це не останнє слово техніки, і цивільні пілоти можуть навіть іронізувати, та для нас це вкрай необхідне обладнання.

Як і було заявлено на початку робіт, фахівці авіапідприємства ДП “Антонов” безоштовно, за рахунок підприємства виготовили необхідну технічну документацію, провели демонтаж старого обладнання. Після певного доопрацювання – заміни конденсаторів в “Курс МП-2”, знов таки за рахунок підприємства, почалось прокладання кабелів крізь весь фюзеляж, встановлення антен та монтаж апаратури на борт. Крім цього заводчани провели й невеличкий поточний ремонт літака для підтримки його технічного стану. Регулювання, налаштування, сборка та військова приймока пройшли вдало і на початку березня льотчики-випробувальники разом з екіпажем здійснили контрольний обліт. Задоволеними були всі, політ пройшов без зауважень. А досвідчені пілоти-антоновці хвалили машину – легкий в керуванні, стрімкий на великих кутах атаки, літак припав їм до душі.

Повертати модернізований Ан-26 до аеродрому постійного базування особисто приїхав командир 15-ї транспортної авіаційної бригади полковник Дмитро Філатов. Він щиро подякував працівникам та керівництву ДП “Антонов” за виконану роботу, яка стала справжнім подарунком для бориспільських військових авіаторів. Та запевнив, що відтепер відновлений літак ще активніше стане до виконання завдань. Вже за тиждень, після обов’язкових сезонних робіт, Ан-26 повернеться у стрій. Його участь запланована і в найближчих великих армійських навчаннях.

Злетівши у київське небо, “Везунчик-Фенікс” помахав крилами працівникам заводу, що прийшли побажати йому льотного довголіття, та виконав кілька видовищних маневрів на знак вдячності.

Марина Добровольська.
“Крила України”.

Дитинство, зруйноване війною

– Дітки, не лякайтесь, це грім!
– Та ні, це ж стріляють. Чули? “Піу-піу-піу! Бабах!”
– Чула, – з сумом констатує вихователька.

Пахне манною кашею і тривогою

Село Гранітне. Я з острахом гуляю по населеному пункту в касці та бронежилеті. Більшість місцевих взагалі намагаються без крайньої необхідності не покидати будівлі, адже війна перетворила колись заможне село на поле бою. Та, всупереч частим обстрілам, місцевий дитячий садок, який більше року був зачинений, кілька місяців тому знову запрацював. Якщо не оглядатись навколо, здається, що це типовий садок у типовому українському селі.

Всередині пахне чистотою, манною кашею, молоком, тривогою і ще чимось… чим пахне тільки війна. Дітки більше року сиділи по підвалах, тож зараз нарадітись не можуть від можливості хоч кілька годин на день бути разом із друзями.

– Троє діток загинули. Більшість сімей живуть у зруйнованих війною будівлях, – розповідає Марія Анатоліївна, завідувачка дитячого садка. – Село постійно обстрілюється… Ви навіть не уявляєте, що раніше творилось. Ви, мабуть, перший раз у нас, так? Будівлю початкової школи повністю розбили, сусідній корпус садочка також. Там і стіна впала, і скло повилітало, дах зруйнували, дірки скрізь світились. Корпусу, в якому ми зараз знаходимось, ще більш-менш пощастило, він досить непогано зберігся. Били якраз по центру села. От куди тут можна стріляти?

Бавляться у те, що бачать, – у війну

Війна безжально, як чернетку, викидає їх ретельно вибудований світ. Переписує долі й перекреслює життя. Раніше садочок відвідували 120 діток, зараз – офіційно 60. Насправді ж водити малечу до дошкільного закладу наважується значно менше людей.

– Війна нам усе зіпсувала, – ділиться Марія Анатоліївна. – Ходять дуже не активно, бояться, і їх можна зрозуміти. Ви ж бачите, що тиша у нас порушується практично моментально. Ми вже звикли, спокійно реагуємо на обстріли, а діти бояться. Багато молодих людей виїхали, хто куди міг, назад не повертаються, хоч зараз і стало тихіше. Значна частина працівників садочка звільнилась і теж виїхала. Витримати усе це дуже важко, особливо тим, у кого маленькі діти. Вони ж у нас що бачать? Війну. От і бавляться у війну.

Вони ще не дуже добре говорять, але вже прекрасно розуміють, що опинились у вирі війни. Специфічна військова лексика непомітно стала для них загальновживаною. Словами типу АТО, АК, розтяжки, міни, ДШБ місцева малеча оперує не гірше за чоловіків із військовим минулим. Вони непогано відрізняють вистріли танків, системи “Град”, автоматів, добре знають, куди бігти під час обстрілів . У свої три-шість років вони вже бачили, як гинуть друзі, з якими щойно гралися. Це – наші діти. Діти, у яких війна безжально вкрала дитинство.

Дітки з захопленням роздивляються справжню зброю і надійно почувають себе в обіймах військових. Люди в формі стали для них буденністю. До того ж, вони частенько приходять із подарунками. Батьки ж придбати елементарні смаколики чи іграшки не мають можливості.

– Наших військових дітвора зовсім не боїться. Вони знають, що спочатку буде занесена коробка із подарунками, а вже потім зайде офіцер. Зі штабу військові приходять допомагають, і офіцери групи цивільно-військового співробітництва активно підтримують. То ж чому боятись? Хоча, чесно зізнаюсь, я і сама інколи боюсь. От сьогодні мені телефонують і кажуть: “Приїхала машина, військовослужбовці”. Кажу: “Ховайтесь!”

Ізольовані від світу

Місцеві жартують, що саме пенсіонери в селі є найбагатшими. Адже практично всі люди працездатного віку втратили роботу. Жінка продовжує спокійно і буденно розповідати про страшні речі.

– Ми живемо практично в ізоляції. Нікуди не можемо виїхати, автобуси до нас не ходять. Вибратися можна лиш легковою машиною, але це дуже дорого. Ті, хто їздив на роботу в Маріуполь, Мирне, тепер змушені сидіти вдома. Та і кар'єр, що був основним працедавцем, зачинений вже більше півтора року. Залишились лиш надії і сподівання, що колись усе знову буде, як раніше. У нас в сільській і районній раді – більше 600 заявок по пошкоджених будинках. Є кілька хат, зруйнованих повністю, до фундаменту. Один із них – нашої працівниці. Є будинки, які частково пошкоджені, – дахи позносило, стіни впали…

Марія Анатоліївна розповідає, що довгий час місцеві жителі Гранітного взагалі боялись виходити з дому. Постійно крили “Градами”, село регулярно здригалось від стрілянини.

– Гранітне ж прямо на лінії вогню знаходиться. Коли було відкриття садочка після довгої перерви, ми організували свого роду свято на вулиці. Ви не уявляєте, як я тоді переживала, щоб усе було спокійно. Раніше ж прямо на нашій території падали боєприпаси. Місцевий Будинок культури повністю розбили, тож саме садочок і школа стали культурними центрами.

У кожного свій день, коли було дійсно страшно

“Ось у нас український куточок”, – показує завідувачка. – А ось вишивка, дивіться, яка шикарна”.

– Так, ми розмовляємо російською мовою в повсякденному житті, але усі свята у нас проводились українською, усі заняття також. Проблема, мабуть, не у мовному питанні. Нам часто кажуть: “Ви – сепаратисти”. Чому? Наша Батьківщина завжди була під жовто-блакитним прапором.

Ми жили абсолютно нормально, будували плани, нас ніхто не запитував, чи ми хочемо війни.. На щастя, дуже багато людей є небайдужими до нашої біди. Привозять книги, іграшки, солодощі, одяг, взуття. Батьки таким подарункам неймовірно раді. Діти в містах речі не зношують, вони ж швидко ростуть, а нам одяг і взуття дуже потрібні… Малеча активно малює, тому постійно не вистачає альбомів, фарб, ми ж не збираємо кошти з батьків, кожен приносить з

дому, що може. У нас практично в кожної сім'ї – своя трагедія. До прикладу, є родина, в якої семеро діток. У них і в будинок, і в машину влучило.

Тут усі живуть з надією, у кожного свій день, коли було дійсно страшно. Коли запитують: “Новини є?”, не потрібно уточнювати які саме, в цьому немає потреби.

– Недавно загинув солдат, кілька днів до дня народження залишилось. Ми так плакали. Дуже хочеться, щоб ця війна швидше закінчилась. Хоча усе пізнається в порівнянні. Зараз нам ще не так погано живеться. Ми ж вісім місяців без світла були, а відповідно, і без холодильників, пральних машин, телефонів. Коли світло ввімкнули, ми так кричали від радості, що аж захрипли, діти тоді до двох годин ночі мультики дивились. Хочеться, щоб вже нарешті ми закричали і через закінчення війни.

P.S. *До нашого автомобіля я йшла мовчки. Було боляче і гірко. Колись мир у Гранітне обов'язково повернеться. Та навряд чи хтось зможе повернути дітям дитинство, яке вкрала у них війна.*

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.
Фото автора.

Концепція розвитку сектору

Затверджено
Указом Президента України від 14 березня 2016 року №92/2016

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ця Концепція визначає систему поглядів на розвиток безпекових та оборонних спроможностей України у середньостроковій перспективі, сформованих на основі оцінки безпекового середовища та фінансово-економічних можливостей держави, здійснених у рамках комплексного огляду сектору безпеки і оборони України.

Правовою основою Концепції є Конституція та закони України, Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, та Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555.

Метою Концепції є визначення шляхів формування національних безпекових та оборонних спроможностей, що дадуть змогу відновити територіальну цілісність України у межах міжнародно визнаного державного кордону України, гарантувати мирне майбутнє України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, а також забезпечать створення національної системи реагування на кризові ситуації, своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізацію зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці, гарантування особистої безпеки, конституційних прав і свобод людини і громадянина, забезпечення кібербезпеки, оперативне спільне реагування на кризові та надзвичайні ситуації.

Реалізація зазначеної мети досягатиметься шляхом:

створення ефективної системи управління сектором безпеки і оборони як цілісною функціональною системою;

об'єднання оперативних спроможностей складових сектору безпеки і оборони для забезпечення своєчасного і адекватного реагування на кризові ситуації, які загрожують національній безпеці;

постійного підтримання визначених сил безпеки і оборони в готовності до виконання завдань за призначенням;

удосконалення системи планування у секторі безпеки та оборони, забезпечення раціонального використання державних ресурсів.

Основні зусилля з розвитку сектору безпеки і оборони зосереджуватимуться на поетапному та узгодженому нарощуванні оперативних спроможностей сил безпеки і оборони та рівня їх готовності до невідкладного реагування на виклики й загрози національній безпеці України.

Складовими сектору безпеки і оборони мають бути визначені:

Президент України;

Рада національної безпеки і оборони України;

Міністерство оборони України;

Збройні Сили України;

Міністерство внутрішніх справ України;

Національна гвардія України;

Національна поліція України;

Державна прикордонна служба України;

Державна міграційна служба України;

Державна служба України з надзвичайних ситуацій;

Служба безпеки України;

Управління державної охорони України;

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України;

Державна спеціальна служба транспорту;

координаційний орган з питань розвідувальної діяльності при Президентові України та розвідувальні органи України;

Апарат Ради національної безпеки і оборони України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику;

інші складові, що визначені законами України.

Передбачається створити умови для широкого залучення недержавних організацій до виконання завдань в інтересах національної безпеки і оборони держави. Найбільш перспективними напрямами такої їх діяльності мають бути: надання послуг в інтересах виконання миротворчих завдань Збройними Силами України; функціонування мережі недержавних дослідних інституцій, що фахово опікуються проблемами безпеки та оборони тощо.

II. ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

1. Оцінка безпекового середовища

Найбільш актуальними у середньостроковій перспективі залишатимуться такі загрози:

агресивні дії Росії, що здійснюються для виснаження української економіки і підриву суспільно-політичної стабільності з метою знищення держави Україна і захоплення її території, застосування воєнної сили, а також технологій гібридної війни;

тимчасова окупація Російською Федерацією території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя та дальші дії щодо дестабілізації обстановки у Балто-Чорноморсько-Каспійському регіоні;

розвідувально-підривна і диверсійна діяльність Російської Федерації та інших держав, дії, спрямовані на розпалювання міжетнічної, міжконфесійної, соціальної ворожнечі і ненависті, сепаратизму і тероризму, створення і всебічна підтримка маріонеткових квазідержавних утворень на тимчасово окупованій території частини Донецької та Луганської областей;

нарощування Російською Федерацією військових угруповань поблизу державного кордону України та на тимчасово окупованій території України, у тому числі розміщенням на півострові Крим тактичної ядерної зброї;

діяльність на території України екстремістських злочинних озброєних угруповань, що спрямована на дестабілізацію внутрішньої соціально-політичної ситуації в Україні, порушення функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування та блокування важливих об'єктів промисловості й інфраструктури;

можливе використання території України для ведення бойових дій у разі виникнення воєнного конфлікту між державами – членами НАТО і Російською Федерацією.

Безпековими викликами, які можуть посилювати загрозу застосування воєнної сили проти України, є:

руйнування системи міжнародної безпеки внаслідок агресивних дій Російської Федерації та недостатної ефективності світових безпекових структур;

втручання у внутрішні справи України з боку Російської Федерації, спрямоване на зміну конституційного ладу, порушення територіальної цілісності та суверенітету України, суспільно-політичної стабільності та правопорядку;

спроби дестабілізації з боку Російської Федерації суспільно-політичної та економічної ситуації в Україні, а також провокування сепаратистських настроїв у районах компактного проживання національних меншин на території України;

протидія реалізації європейського вибору Українського народу, формуванню систем колективної безпеки за участю України;

невирішеність питань щодо розмежування державного кордону між Україною і Російською Федерацією в акваторії Чорного і Азовського морів, незавершеність договірно-правового оформлення державного кордону України з Російською Федерацією, Республікою Білорусь та Республікою Молдова;

блокування Російською Федерацією та її сателітами ініціатив України щодо залучення світової спільноти до врегулювання конфлікту на сході держави, зокрема щодо залучення сил з підтримання миру і безпеки ООН та ЄС;

ускладнення або дискредитація роботи Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, інших міжнародних спостережних, моніторингових, посередницьких утворень, які акредитовані в Україні;

цілеспрямований інформаційний (інформаційно-психологічний) вплив на формування негативного міжнародного іміджу України, дестабілізацію внутрішньої суспільно-політичної обстановки, загострення міжетнічних та міжконфесійних відносин в Україні або її окремих регіонах і місцях компактного проживання національних меншин;

реалізація іноземними державами, міжнародними злочинними угрупованнями кіберзагроз щодо автоматизованих систем державного та військового управління, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури;

зростання рівня терористичної загрози в Балто-Чорноморсько-Каспійському регіоні;

поширення транскордонної організованої злочинності;

кризові явища у національній економіці, неефективність антикризових заходів, що призводять до виснаження фінансових ресурсів держави, обмежують її можливості щодо фінансового забезпечення реалізації державної політики національної безпеки.

Основною формою гібридної війни проти України є комбінація різноманітних і динамічних дій регулярних сил Російської Федерації, що взаємодіють зі злочинними озброєними угрупованнями та кримінальними елементами, діяльність яких координується і здійснюється за єдиним замислом і планом із активним застосуванням засобів пропаганди, саботажу, навмисного завдання шкоди, диверсій і терору.

2. Основні завдання сектору безпеки і оборони

Основними завданнями сектору безпеки і оборони є:

оборона України, захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності;

захист державного кордону України;

захист конституційного ладу, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення громадської безпеки та охорони державної таємниці, іншої інформації з обмеженим доступом;

попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів проти миру і безпеки людства, інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України, боротьба з тероризмом, корупцією та організованою злочинністю у сфері управління і економіки;

забезпечення інформаційної та кібербезпеки;

надання допомоги органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у запобіганні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, а також воєнного характеру, розвиток міжнародного співробітництва у цій сфері;

участь у забезпеченні міжнародної стабільності та безпеки.

3. Оцінка стану складових сектору безпеки і оборони

Сучасний стан складових сектору безпеки і оборони не дає змоги забезпечити гарантоване реагування на актуальні загрози національній безпеці України.

Нерозв'язаними проблемами у секторі безпеки і оборони залишаються:

неефективність механізму запобігання та нейтралізації сучасних загроз національній безпеці України;

довготривале фінансове та матеріальне забезпечення складових сектору безпеки і оборони за залишковим принципом, недосконалість процесу формування, координації та взаємодії складових сектору безпеки і оборони під час вирішення спільних завдань із забезпечення національної безпеки;

незавершеність процесу побудови ефективної системи управління ресурсами у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці;

недосконала система планування та спільного застосування військ (сил) та засобів, їх підготовки та забезпечення;

недосконала і неефективна взаємодія між центральними та місцевими органами державної влади, насамперед з питань запобігання і боротьби з тероризмом;

недостатня ефективність діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони України у протидії кіберзагрозам воєнного, розвідувального, кримінального, терористичного та іншого характеру;

невідповідність сучасним викликам єдиної державної системи цивільного захисту і сил цивільного захисту та їх технічного оснащення.

Подолати зазначені проблеми передбачається шляхом цілеспрямованого реформування та розвитку сектору безпеки і оборони із запровадженням уніфікованої системи планування та управління ресурсами на основі сучасних європейських та євроатлантичних підходів, що дасть змогу підвищити його інституційну та структурну збалансованість і створити ефективний комплексний та багатофункціональний державний інструментарій забезпечення національної безпеки.

4. Напрями розвитку сектору безпеки і оборони

Рівень забезпечення національної безпеки України залежить насамперед від ефективності функціонування відповідних органів державної влади, чіткого розподілу відповідальності й повноважень у визначених сферах діяльності та налагодженої взаємодії між ними.

Визначаючи принципи, що закладені в основу розвитку сектору безпеки і оборони щодо інтеграції до європейських та євроатлантичних безпекових структур, Україна виходить з того, що розвиток і зміцнення ЄС та НАТО поглиблюють загальноєвропейську та міжнародну безпеку в усіх її вимірах та вимагають проведення відповідних демократичних перетворень національних безпекових інституцій.

Для ефективного розвитку сектору безпеки і оборони в сучасних умовах передбачається:

удосконалення концептуальних та доктринальних засад підготовки та застосування військ (сил) і засобів сектору безпеки і оборони;

централізація управління сектором безпеки і оборони у мирний час, у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці, та в особливий період, підвищення рівня міжвідомчої координації і взаємодії;

узгодження концепцій, стратегій і програм реформування та розвитку складових сектору безпеки і оборони та оборонно-промислового комплексу;

забезпечення ефективної координації та функціонування державної системи кризового реагування;

удосконалення системи державного прогнозування та стратегічного планування, системи планування застосування військ (сил) і засобів сектору безпеки і оборони на основі принципів і стандартів ЄС та НАТО;

створення єдиної платформи захищених електронних комунікацій органів державної влади;

створення та впровадження системи стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони;

запровадження інтегрованої системи освіти, бойової і спеціальної підготовки персоналу у секторі безпеки і оборони із залученням викладачів, інструкторів із держав – членів НАТО і ЄС, формування нової культури безпеки зі збереженням за необхідності спеціалізації та індивідуалізації системи підготовки кадрів;

налагодження та підтримання взаємодії з авторитетними міжнародними організаціями та державами, спрямованої на нейтралізацію негативних наслідків прямих, позаконвенційних, гібридних та інших актів агресії проти України;

удосконалення бюджетної політики у секторі безпеки і оборони шляхом раціонального розподілу видатків на розвиток, бойову підготовку і оперативну діяльність відповідно до найкращих практик держав – членів НАТО;

застосування програмно-цільового підходу до визначення обсягів фінансових і матеріально-технічних ресурсів, необхідних для ефективного функціонування сектору безпеки і оборони;

підвищення фахового рівня персоналу сектору безпеки і оборони, забезпечення його високої мотивації до належного виконання завдань за призначенням;

оптимізація кількості підрозділів забезпечення складових сектору безпеки і оборони в рамках уніфікованої системи логістичного забезпечення;

удосконалення системи демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони, посилення парламентського контролю;

забезпечення розвитку системи військово-патріотичного виховання, запровадження програм військової підготовки і цивільного захисту в загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах.

III. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

1. Формування перспективної моделі сектору безпеки і оборони

Президент України є главою держави, забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави, є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів військових формувань, здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави, очолює Раду національної безпеки і оборони України, здійснює інші повноваження, визначені Конституцією України у сфері забезпечення національної безпеки і оборони. Здійснюючи керівництво у сфері національної безпеки і оборони, Президент України визначатиме стратегічні цілі та основні завдання державної політики у сфері національної безпеки і оборони України, завдання складових сектору безпеки і оборони у мирний час, у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці, і в особливий період, цілі та пріоритетні напрями розвитку складових сектору безпеки і оборони, мету, завдання, строки затвердження документів планування розвитку сектору безпеки і оборони та його складових.

Основною метою реформування та розвитку сектору безпеки і оборони є формування та підтримання спроможностей, що дасть змогу гарантовано забезпечити адекватне і гнучке реагування на весь спектр загроз національній безпеці України, раціонально використовуючи наявні у держави можливості і ресурси.

Для досягнення визначеної мети планується реалізувати комплекс завдань, які полягають у:

запровадженні керівництва сектором безпеки і оборони на основі прийнятих у державах – членах ЄС та НАТО принципів і стандартів;

дотриманні принципів верховенства права, патріотизму, компетентності та департизації у функціонуванні сектору безпеки і оборони, забезпеченні його реформування та розвитку з дотриманням принципів демократичного цивільного контролю;

підвищенні рівня координації та взаємодії у секторі безпеки і оборони;

упровадженні ефективної уніфікованої системи планування та управління ресурсами з використанням сучасних європейських та євроатлантичних підходів;

набутті силами та засобами сектору безпеки і оборони визначених основних оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей, необхідних для гарантованого реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці;

забезпеченні пріоритетного розвитку на основі узгодженого функціонування розвідувальних органів розвідувальних спроможностей України щодо своєчасного виявлення актуальних загроз національній безпеці;

закріпленні за координаційним органом з питань розвідувальної діяльності при Президентові України повноважень щодо загального керівництва розвідувальним співтовариством, установлення загальних стандартів для його суб'єктів, конкретизації та розподілу завдань, здійснення контролю за діяльністю розвідувальних органів, а також підготовки узгоджених розвідувальних оцінок для керівництва держави;

формуванні уніфікованої системи логістичного забезпечення, здатної централізовано здійснювати управління ресурсами в інтересах забезпечення військ (сил) і засобів сектору безпеки і оборони під час їх оперативного застосування;

створенні національної системи кібербезпеки;

здійсненні професіоналізації сил оборони та створення необхідного військового резерву;

забезпеченні максимально доцільної консолідації правоохоронної діяльності у сфері відповідальності Міністерства внутрішніх справ України, підвищенні рівня довіри громадян до правоохоронних органів, розвитку Міністерства як цивільного центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує політику у сфері правоохоронної діяльності, захисту державного кордону, міграційної діяльності та цивільного захисту;

ефективному виконанні Національною поліцією України як центральним органом виконавчої влади функцій у сферах протидії злочинності, зокрема організованій, та забезпечення громадського порядку;

удосконаленні та забезпеченні ефективного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту, приведення її у відповідність зі стандартами Європейського Союзу;

забезпеченні ефективної реалізації

безпеки і оборони України

політики безпеки у сфері захисту та охорони державного кордону України, а також охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

забезпеченні прав і свобод громадян, надання якісних адміністративних послуг, ефективного контролю за міграційними процесами, дієвої боротьби з нелегальною міграцією, сприяння запровадженню безвізового режиму з Європейським Союзом;

змiцненні взаємодії з партнерськими спецслужбами держав – членів НАТО, зокрема вжитті конкретних заходів взаємної довіри.

Розподіл відповідальності складових сектору безпеки і оборони України за організацію планування, реагування на загрози та під час виконання завдань за призначенням зазначений у додатку до цієї Концепції.

2. Шляхи досягнення необхідних спроможностей

Основними шляхами досягнення необхідних оперативних та інших спроможностей складових сектору безпеки і оборони є:

удосконалення законодавчої бази з питань функціонування та розвитку сектору безпеки і оборони з урахуванням відповідних принципів і стандартів ЄС і НАТО;

своєчасне розроблення та виконання програмних документів розвитку складових сектору безпеки і оборони з урахуванням планомірного переходу до стандартів ЄС та НАТО;

раціональний розподіл завдань у секторі безпеки і оборони, формування системи управління силами безпеки і оборони залежно від типу кризової ситуації та з урахуванням багатогранності ризиків національній безпеці;

досягнення й підтримання необхідного рівня бойової та мобілізаційної готовності військ (сил) і правоохоронних органів до виконання завдань за призначенням, наближення їх за складом, рівнем підготовки та оснащення озброєнням, військовою і спеціальною технікою до стандартів ЄС та НАТО;

підвищення спроможностей Національної гвардії України до виконання завдань із підтримання громадської безпеки, фізичного захисту об'єктів критичної інфраструктури, участі в охороні і обороні державного кордону України, а також підтримки операцій Збройних Сил України у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці, та в особливий період;

удосконалення системи планування застосування, управління та взаємодії сил безпеки і оборони під час ліквідації (нейтралізації) актуальних загроз;

створення єдиної системи ситуаційних центрів державних органів, що входять до сектору безпеки і оборони, а також інших органів державної та місцевої влади, забезпечення її ефективної координації з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України, формування умов для забезпечення взаємодії цієї системи із Ситуаційним центром НАТО (SITCEN);

удосконалення державного управління та керівництва сектором безпеки і оборони, у тому числі систем забезпечення інформаційної і кібербезпеки, систем захисту інформації та безпеки інформаційних ресурсів;

проведення огляду сфери стратегічних комунікацій сектору безпеки і оборони та її удосконалення з урахуванням досвіду держав – членів НАТО;

забезпечення розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, які використовуються для потреб сектору безпеки і обороні, широке залучення з цією метою приватного сектору та волонтерських рухів;

підвищення рівня інтеграції та координації діяльності суб'єктів розвідувального співтовариства, ефективності управління ними з боку координаційного органу з питань розвідувальної діяльності при Президентові України;

посилення спроможностей розвідувальних та контррозвідувальних органів, у тому числі шляхом створення організаційних, матеріально-технічних та фінансових умов для поліпшення їх оперативних можливостей на пріоритетних напрямах оперативно-службової діяльності;

набуття оперативної і технічної сумісності визначеним складом сил та засобів сектору безпеки і оборони із відповідними підрозділами держав – членів НАТО та ЄС;

підвищення рівня індивідуальної фахової підготовки особового складу органів державного та військового управління, його відповідальності за прийняття рішень;

удосконалення системи територіальної оборони з метою формування активного резерву Збройних Сил України, запровадження практичної моделі взаємодії підрозділів територіальної оборони зі збройними формуваннями держави;

створення системи моніторингу, аналізу, прогнозування, моделювання та підтримки прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони за єдиними методиками, підготовленими з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України;

реформування системи державного управління на особливий період шляхом оптимізації чисельності пунктів управління, адаптації їх систем зв'язку і автоматизації, створення мобільних пунктів управління;

підвищення ефективності наукової і науково-технічної діяльності в інтересах безпеки і оборони, створення умов для зростання виробничого потенціалу і потужностей оборонно-промислового комплексу України з метою розгортання власного виробництва озброєння, військової і спеціальної техніки;

забезпечення інноваційного розвитку оборонно-промислового комплексу;

створення ефективних засобів захисту військових об'єктів та озброєння, військової та спеціальної техніки, протидія іноземним технічним розвідкам;

підвищення ефективності експлуатації і ремонту озброєння, військової та спеціальної техніки;

посилення спроможностей суб'єктів сектору безпеки та оборони для ефективної боротьби із кіберзагрозами воєнного характеру, кібершпигунством, кібертероризмом та кіберзлочинністю, зміцнення інституціональних та технічних можливостей таких суб'єктів, поглиблення міжнародного співробітництва у цій сфері;

розвиток мережі реагування на комп'ютерні надзвичайні події (CERT);

підвищення спроможності Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо ефективного управління єдиною державною системою цивільного захисту, оснащення сил цивільного захисту сучасними видами техніки, засобами та спорядженням;

створення та забезпечення ефективного функціонування системи підготовки мобілізаційних ресурсів;

відновлення на основі переглянутих та оптимізованих показників військових, оперативних та стратегічних запасів речового та медичного майна, продовольства, пально-мастильних матеріалів;

підвищення ефективності підготовки наукових кадрів та функціонування системи кадрового забезпечення науково-технологічної і освітньої діяльності у секторі безпеки і оборони;

удосконалення системи соціального захисту військовослужбовців, співробітників та працівників складових сектору безпеки і оборони, а також членів їхніх сімей.

Вітчизняний оборонно-промисловий комплекс відіграє провідну роль у підтриманні високого рівня бойової та мобілізаційної готовності сил та засобів сектору безпеки і оборони, нарощуванні їх оперативних спроможностей шляхом модернізації наявних і постачання нових зразків озброєння, військової та спеціальної техніки, сучасних засобів зв'язку і захисту інформації.

3. Основні напрями розвитку складових сектору безпеки і оборони

3.1. Міністерство оборони України

Міністерство оборони України й надалі залишатиметься головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва, а також життєдіяльність Збройних Сил України, їх функціонування, бойову та мобілізаційну готовність, підготовку до виконання покладених на них завдань.

Міністерству оборони України як органу військового управління підпорядковані Збройні Сили України.

Подальший розвиток Міністерства оборони України здійснюватиметься згідно з законодавством України у сфері оборони та затвердженими в установленому порядку концептуальними та програмними документами оборонного планування, розробленими з урахуванням принципів, що застосовуються в НАТО.

3.2. Збройні Сили України

Реформування та розвиток Збройних Сил України планується здійснити в рамках єдиних підходів до формування оборонних спроможностей держави, забезпечивши їх провідну роль у виконанні завдань оборони.

З цією метою передбачається здійснити:

оптимізацію структури та чисельності Збройних Сил України;

відновлення технічної готовності озброєння, військової та спеціальної техніки, модернізацію та оновлення їх складу;

удосконалення системи підготовки військ (сил);

реформування системи оперативного (бойового) та матеріально-технічного забезпечення;

забезпечення взаємосумісності з іншими складовими сектору безпеки і оборони у спільних діях у рамках визначених сценаріїв;

поступове наближення Збройних Сил України за показниками підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

Виконання завдань реформування та розвитку Збройних Сил України передбачає:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

оптимізація та нарощення бойових спроможностей наявних та формування нових військових частин;

реформування системи управління військами (силами) для забезпечення управління міжвидовими об'єднаннями Збройних Сил України;

створення Сил спеціальних операцій як окремого роду військ за напрямами, визначеними Концепцією формування та розвитку Сил спеціальних операцій;

створення нових функціональних структур Збройних Сил України (сил негайного реагування, сил нарощування, сил резерву);

підготовку сил негайного реагування для прикриття державного кордону України, стримування, локалізації, ліквідації (нейтралізації) збройного конфлікту, забезпечення розгортання Збройних Сил України в разі виникнення загрози збройної агресії;

підготовку сил нарощування для посилення (збільшення) угруповань військ (сил) щодо ліквідації збройного конфлікту та відбиття збройної агресії;

підготовку сил резерву для використання за рішенням командування Збройних Сил України в особливий період та/або під час проведення антитерористичної операції, а також для надання допомоги під час стихійних лих та техногенних катастроф;

відновлення військової інфраструктури, перегляд розташування місць постійної дислокації з'єднань та військових частин Збройних Сил України з урахуванням сучасного безпекового середовища;

формування на базі військових містечок системи автономних військових баз із необхідною інфраструктурою для розташування військових частин, фондом службового житла та соціально-побутовими об'єктами для військовослужбовців та членів їхніх сімей;

створення ефективної системи мобілізації та мобілізаційної підготовки з необхідною кількістю військових комісаріатів і чисельністю працівників та з єдиним державним реєстром військовозобов'язаних;

створення належних умов для забезпечення поступового комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями за контрактом;

досягнення рівня здатності військ (сил) до адекватного реагування на загрози прикордонного збройного конфлікту і збереження спроможності до нарощування оперативних можливостей в особливий період для відбиття збройної агресії проти України;

підвищення бойового потенціалу, відновлення справності, продовження ресурсу, проведення модернізації, створення нових систем і уніфікації зразків озброєння та військової техніки Збройних Сил України;

формування підрозділів забезпечення кібербезпеки та кіберзахисту Збройних Сил України, здійснення міжвідомчої координації з цих питань в інтересах забезпечення обороноздатності держави;

на другому етапі (до кінця 2020 року) передбачається здійснювати поступове нарощування спроможностей Збройних Сил України для запобігання, стримування та локалізації на ранній стадії воєнного конфлікту шляхом:

підтримання та нарощування боєздатності військових частин постійної готовності відповідно до стандартів НАТО;

переведення органів військового управління Збройних Сил України на J-структуру, прийняту за основу в штабах держав – членів НАТО, відокремлення в системі управління функцій щодо формування, підготовки та розвитку сил від функцій щодо їх застосування, відповідного реформування органів управління інших складових сил оборони;

подальшого оснащення Збройних Сил України модернізованим і новим озброєнням та військовою технікою з урахуванням потреб і визначених пріоритетів;

удосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки Міністерства оборони України та Збройних Сил України;

удосконалення системи підготовки військ (сил), досягнення показників бойової підготовки за стандартами НАТО;

організації розроблення сучасних зразків озброєння і військової техніки, засобів зв'язку, інформатизації та захисту інформації;

посилення спроможностей та рівня готовності сил спеціальних операцій, сил негайного реагування, сил нарощування та сил резерву до виконання завдань за призначенням;

упровадження сучасних систем і технологій всебічного забезпечення військ (сил).

У подальшому розвиток Збройних Сил України спрямовуватиметься на:

досягнення якісних показників їх нової моделі, оснащення сучасними зразками озброєння та військової техніки;

інтенсифікацію підготовки та професіоналізацію;

підвищення рівня оперативної сумісності з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС і готовності до виконання спільних завдань в операціях із підтримання миру і безпеки;

створення необхідних матеріально-технічних запасів для адекватного реагування разом з іншими складовими сектору безпеки і оборони на усі виклики і загрози, забезпечення здатності протидіяти інформаційним, кібернетичним атакам, спецопераціям противника, а також активної участі у міжнародних заходах із підтримання миру і безпеки.

3.3. Міністерство внутрішніх справ України

Метою розвитку Міністерства внутрішніх справ України на сучасному етапі є його становлення як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах:

забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

захисту державного кордону України та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, а також біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Для досягнення цієї мети передбачається:

на першому етапі (до 2017 року):

провести аудит матеріально-технічної та фінансової забезпеченості органів внутрішніх справ України з метою виявлення системних проблем для подальшого формування бюджету Міністерства внутрішніх справ України та захисту прав персоналу;

сформувати та нормативно закріпити статус і функції універсального спецпідрозділу;

запровадити додаткові заходи щодо забезпечення прав затриманих та заарештованих осіб відповідно до європейських норм;

запровадити практику відеофіксації першого допиту затриманого та єдиного електронного протоколу (custody records);

запровадити нові стандарти фізичної та вогневої підготовки персоналу;

реорганізувати порядок електронного доступу громадян до нормативної бази органів внутрішніх справ на базі відкритих інтерактивних ГІС-ресурсів;

розробити політику оцінки якості надання правоохоронних послуг;

запровадити нові критерії оцінки ефективності роботи Міністерства внутрішніх справ України;

на другому етапі (до 2020 року):

запровадити інформаційно-комунікаційні технології управління та проведення аудиту матеріально-технічної й фінансової забезпеченості органів внутрішніх справ;

завершити основний перерозподіл та скорочення чисельності персоналу з урахуванням європейських практик;

апробувати модель інституту вторинної зайнятості персоналу;

забезпечити поетапну трансформацію закладів освіти Міністерства внутрішніх справ України.

3.4. Національна гвардія України

Відповідно до кращих європейських практик Національна гвардія України входитиме до системи Міністерства внутрішніх справ України як військове формування з правоохоронними функціями.

Її основними завданнями є захист та охорона життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також участь разом з іншими органами у заходах щодо забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань, організованих злочинних груп та організацій.

Національна гвардія України у взаємодії зі Збройними Силами України братиме участь відповідно до закону у відсічі збройній агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також у виконанні завдань територіальної оборони.

Під час дії воєнного стану Національна гвардія України для виконання завдань з оборони держави підпорядковується Міністерству оборони України. Національна гвардія України, виконуючи покладені на неї завдання, взаємодіє з правоохоронними органами, Збройними Силами України, Управлінням державної охорони України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, органами місцевого самоврядування, органами прокуратури, органами державної влади, громадськими об'єднаннями та релігійними організаціями, а також спільно з адміністрацією та режимними органами об'єктів, що охороняються, та населенням.

Основною метою розвитку Національної гвардії України є створення у її складі нових підрозділів, здатних у взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони виконувати широкий спектр правоохоронних завдань та ефективно реагувати на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці.

Розвиток Національної гвардії України здійснюватиметься шляхом:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

завершення формування правових засад діяльності Національної гвардії України;

розгортання військових частин оперативного призначення та загонів спеціального призначення;

оснащення частин та підрозділів Національної гвардії України новітніми та модернізованими зразками озброєння і військової техніки, спеціальними засобами та обладнанням для забезпечення охорони громадського порядку, технічного переоснащення систем управління та зв'язку;

оптимізації чисельності особового складу відповідно до обсягів визначених завдань;

реформування системи матеріально-технічного забезпечення та створення необхідних військових запасів речового та медичного майна, продовольства, пально-мастильних матеріалів;

Продовження на 12 стор.

Концепція розвитку сектору

Продовження. Початок на 10-11 стор.

реформування системи бойової та спеціальної підготовки, розгортання та обладнання центрів підготовки підрозділів частин оперативного призначення;

підвищення рівня державних соціальних гарантій та інших мотивацій для військовослужбовців;

забезпечення узгодженого розвитку системи управління, утримання запасів матеріально-технічних засобів, реформування системи матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України з метою забезпечення їх взаємосумісності із аналогічними системами Збройних Сил України;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

нарощування боєздатності Національної гвардії України та рівня її готовності до виконання завдань за призначенням;

розвитку системи бойового та матеріально-технічного забезпечення;

модернізації системи бойової та спеціальної підготовки особового складу шляхом уведення комплексної підготовки до виконання завдань за призначенням;

створення оперативних запасів матеріальних засобів;

поступового наближення Національної гвардії України за показниками бойової та спеціальної підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

3.5. Національна поліція України

Національна поліція України як центральний орган виконавчої влади служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Її головними завданнями є надання поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Основною метою розвитку Національної поліції України є поетапне створення правоохоронного відомства європейського зразка для подальшого ефективного виконання завдань.

На першому етапі (до кінця 2017 року) планується здійснити:

завершення процесів формування структури Національної поліції України та досягнення оптимальної чисельності працівників;

перехід від мілітаризованої до соціально-сервісної моделі поліції; забезпечення організаційної єдності та ефективної керованості системи органів Національної поліції України;

деполітизацію діяльності Національної поліції України;

створення основної нормативно-правової бази з виконання визначених законодавчими актами завдань та функцій;

забезпечення підрозділів Національної поліції України сучасними спеціальними засобами, спеціальною технікою, озброєнням та створення відповідних їх запасів;

створення в усіх регіонах держави підрозділів спеціального призначення та швидкого реагування;

реформування системи відбору на службу та професійної підготовки працівників Національної поліції України;

запровадження сучасних автоматизованих інформаційних, телекомунікаційних та інших систем;

налагодження належної взаємодії поліції з іншими правоохоронними органами як на державному, так і на міжнародному рівні, у тому числі шляхом спільного виконання завдань та для координації спільних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

на другому етапі (до кінця 2020 року) забезпечуватиметься:

доведення загального рівня стандартів роботи Національної поліції України до середньоєвропейських показників;

удосконалення механізму обміну інформацією з вітчизняними та іноземними правоохоронними органами для ефективного виконання завдань;

розширення участі працівників поліції у заходах із підтримання миру і безпеки у складі миротворчих підрозділів ООН, ОБСЄ тощо.

3.6. Державна прикордонна служба України

Основною метою розвитку Державної прикордонної служби України є забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері безпеки державного кордону України, а також охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні та у перспективі готовності держави після набуття членства у Європейському Союзі до охорони його зовнішніх кордонів на сході, півночі та півдні України.

Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення, діяльність Адміністрації якого спрямовується та координується Міністерством внутрішніх справ України, посилюється у разі потреби в зонах та періодах зростання загроз силами Національної гвардії України та Збройних Сил України.

Поетапний розвиток Державної прикордонної служби України передбачає:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

удосконалення системи охорони та підвищення рівня захисту державного кордону України з Російською Федерацією з урахуванням реальних і потенційних воєнних загроз;

завершення делімітації і демаркації державного кордону України;

впровадження сучасних інформаційних технологій в систему управління та забезпечення захисту інформаційних ресурсів;

модернізацію відомчої системи висвітлення надводної обстановки та створення суцільної зони спостереження на морській ділянці державного кордону України, розвиток інформаційної взаємодії з Військово-Морськими Силами Збройних Сил України;

формування прикордонних підрозділів швидкого реагування;

організацію спільної оперативної охорони державного кордону України з державами – членами Європейського Союзу: Республікою Польща, Словацькою Республікою, Румунією та Угорщиною, а також з Республікою Молдова шляхом: запровадження спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів у пунктах пропуску через державний кордон; організації спільного патрулювання державного кордону; впровадження механізму обміну інформацією та проведення спільного аналізу ризиків; розвитку співпраці оперативних органів; розширення мережі та функцій прикордонних контактних пунктів на спільному кордоні з суміжними державами;

поглиблення співробітництва з прикордонною службою Республіки Білорусь на центральному, територіальному і місцевому рівнях;

удосконалення механізму залучення підрозділів Збройних Сил України, Національної гвардії України та правоохоронних органів у мирний час до посилення охорони державного кордону України та суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні, а також до припинення збройних та інших провокацій на державному кордоні України;

розширення повноважень оперативних органів Державної прикордонної служби України, формування дієвого механізму оперативного співробітництва та обміну інформацією з іншими правоохоронними органами у сфері забезпечення безпеки державного кордону;

удосконалення системи прикордонного контролю шляхом створення у пунктах пропуску через державний кордон України підсистем із функціями обробки інформації про осіб, які перетинають державний кордон України, та їх паспортних документів із використанням електронних носіїв інформації, зокрема з функцією біометричного контролю;

запровадження порядку попереднього інформування про пасажирів у пунктах пропуску через державний кордон України (пунктах контролю) для залізничного сполучення;

модернізацію системи автоматизованої ідентифікації іноземців та осіб без громадянства, яким заборонено в'їзд в Україну, в пунктах пропуску через державний кордон України;

підвищення боєздатності Державної прикордонної служби України щодо її спроможності виконувати завдання із захисту державного кордону України шляхом:

удосконалення системи комплектування особовим складом на основі поєднання екстериторіального і територіального принципів;

уніфікації та технічного переоснащення органів управління та органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України сучасними зразками озброєння і військової техніки, засобами зв'язку та інформатизації;

оновлення та модернізації корабельного-катерного складу Морської охорони Державної прикордонної служби України та парку авіаційної техніки;

уніфікації системи спеціальної підготовки молодших спеціалістів та особового складу прикордонних підрозділів швидкого реагування;

формування сучасної системи матеріально-технічного забезпечення, ефективного управління матеріальними ресурсами;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

обладнання державного кордону України з Російською Федерацією сучасними засобами технічного спостереження та контролю, завершення формування прикордонних підрозділів швидкого реагування;

побудову спільної системи оперативної охорони державного кордону України з державами – членами Європейського Союзу: Республікою Польща, Словацькою Республікою, Румунією та Угорщиною, а також із Республікою Молдова;

впровадження європейських норм і стандартів у систему прикордонного контролю та систему підготовки особового складу;

завершення модернізації системи зв'язку та інформатизації, оновлення та модернізації корабельно-катерного складу Морської охорони Державної прикордонної служби України та парку авіаційної техніки, запровадження безпілотних авіаційних систем та безпілотних плавальних засобів для охорони державного кордону України;

забезпечення інформаційної інтеграції відомчої системи висвітлення надводної обстановки на морській ділянці державного кордону України в загальнодержавну автоматизовану систему висвітлення надводної та підводної обстановки вздовж морського узбережжя України;

забезпечення готовності Державної прикордонної служби України до охорони тимчасово неконтрольованих ділянок державного кордону України після відновлення територіальної цілісності України.

3.7. Державна міграційна служба України

Розвиток Державної міграційної служби України планується здійснити шляхом підвищення ефективності:

виконання покладених на неї завдань та запровадження сучасних прозорих процедур надання якісних послуг, подолання внутрішніх негативних явищ, насамперед корупції, а також відновлення довіри громадськості до Державної міграційної служби України;

реалізації державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), зокрема протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Для досягнення мети передбачається:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

реалізувати Концепцію здійснення першочергових заходів з реформування Державної міграційної служби України;

привести національну правову базу й процедурні практики у відповідність із міжнародними стандартами, забезпечити виконання зобов'язань у рамках лібералізації візового режиму з Європейським Союзом;

створити єдину захищену систему електронного документообігу з уніфікованими базами даних;

розробити та впровадити нові моделі надання адміністративних послуг у взаємодії з громадянським суспільством, підприємствами та організаціями;

впровадити сучасний інструмент електронної ідентифікації особи – паспорт громадянина України у формі картки;

перейти до системи якісних, доступних, прозорих сервісів, орієнтованих на скорочення строків надання адміністративних послуг та кількості документів;

забезпечити оперативний доступ Державної міграційної служби України до наявних державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави, або підприємств, установ та організацій з метою проведення ідентифікації;

надати доступ до електронного ідентифікаційного сервісу Державної міграційної служби України державним органам;

розробити нові сервіси та інтегрувати паспорт громадянина України у формі картки з іншими ініціативами електронного управління;

забезпечити розвиток каналів доступу до нових сервісів та способів електронної ідентифікації тощо;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

зміцнити інституційний потенціал Державної міграційної служби України, забезпечити сумісність і доповнюваність міграційної політики з іншими сферами діяльності держави;

розробити нову модель ідентифікації особи і перевірки даних та запровадити новий, надійний процес менеджменту встановлення ідентичності (починаючи з відбору даних до первинної ідентифікації і видачі документів);

створити Єдину інформаційно-аналітичну систему управління міграційними процесами;

забезпечити подальшу розбудову інфраструктури Єдиного державного демографічного реєстру та створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства;

удосконалити механізми залучення громадських інституцій, наукових кіл, міжнародних організацій до контролю за діяльністю з формування та реалізації міграційної політики.

3.8. Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Метою розвитку Державної служби України з надзвичайних ситуацій є забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері цивільного захисту шляхом удосконалення єдиної державної системи цивільного захисту, приведення її у відповідність зі стандартами Європейського Союзу та забезпечення її ефективного функціонування в мирний час та в особливий період, а також оснащення сучасними видами техніки, засобами та спорядженням сил цивільного захисту.

Розвиток в основному досягатиметься шляхом виконання заходів Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013 – 2017 роки, затвердженої Законом України від 7 червня 2012 року № 4909-VI.

Досягнення визначеної мети потребує виконання заходів щодо:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

формування функціональних та територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту, чіткого розмежування сфер відповідальності між ними та здійснення контролю за їх ефективним функціонуванням у мирний час та в особливий період;

забезпечення впровадження вимог та норм Кодексу цивільного захисту України з урахуванням стандартів Європейського Союзу;

створення у гарнізонах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій визначеної кількості пожежно-рятувальних підрозділів, приведення їх структури та чисельності у відповідність із обсягами покладених на них завдань;

пріоритетного розвитку піротехнічних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій для здійснення гуманітарного розмінування територій держави від вибухонебезпечних предметів;

участі в удосконаленні нормативно-правової бази стосовно забезпечення комплексної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури;

удосконалення механізму мобілізаційного розгортання в особливий період та у разі цільової мобілізації формувань Державної служби України з надзвичайних ситуацій шляхом створення передбаченого законодавством резерву служби цивільного захисту;

матеріально-технічного переоснащення органів управління та підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій сучасною технікою, аварійно-рятувальними засобами та оснащенням;

підвищення ефективності оперативного та комплексного реагування на надзвичайні ситуації шляхом створення та розвитку підрозділів місцевої і добровільної пожежної охорони та добровільних формувань цивільного захисту;

підтримання мобільного шпиталю Державної служби України з надзвичайних ситуацій у готовності до виконання визначених завдань, забезпечення його необхідним сучасним обладнанням та матеріальними засобами, удосконалення порядку його розгортання та функціонування;

удосконалення системи кадрового забезпечення органів і підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій шляхом перегляду кваліфікаційних вимог до фахівців у сфері цивільного захисту;

розширення міжнародного співробітництва шляхом інтеграції Державної служби України з надзвичайних ситуацій до європейських та світових організацій з питань цивільного захисту та гуманітарного реагування на кризові ситуації;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

удосконалення механізму здійснення моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій;

вжиття організаційних, економічних та інженерно-технічних заходів щодо зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій до прийнятного рівня;

здійснення передбаченого законодавством комплексу заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;

участі у забезпеченні стійкого функціонування в умовах надзвичайних ситуацій та в особливий період об'єктів критичної інфраструктури;

подальшого розвитку системи авіаційного забезпечення Державної служби України з надзвичайних ситуацій шляхом уведення в експлуатацію авіаційних засобів багатоцільового призначення з урахуванням вимог міжнародних стандартів, наближення (розміщення) їх до регіонів з високим рівнем ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

удосконалення механізму взаємодії з іншими структурами забезпечення національної безпеки шляхом подальшого розвитку державного центру управління в надзвичайних ситуаціях Державної служби України з надзвичайних ситуацій, формування мережі відповідних центрів нижчого рівня та їх взаємодії з Головним ситуаційним центром України та іншими ситуаційними центрами складових сектору безпеки і оборони;

модернізації системи зв'язку та оповіщення цивільного захисту, а також забезпечення її надійного функціонування;

здійснення комплексу заходів щодо впровадження в державі системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112;

забезпечення створення та оптимального використання матеріальних резервів для запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

3.9. Служба безпеки України

Реформування Служби безпеки України спрямовуватиметься на посилення її спроможностей протидіяти сучасним зовнішнім і внутрішнім загрозам національній безпеці та здійснюватиметься у напрямі оновлення доктринальних і концептуальних підходів до організації діяльності Служби безпеки України, функціональної оптимізації її організаційної структури та вдосконалення матеріально-технічного забезпечення.

Метою реформування Служби безпеки України є її трансформація на спеціальну службу, здатну ефективно захищати державний суверенітет, конституційний лад і територіальну цілісність України, яка зосереджуватиметься на вирішенні завдань щодо:

контррозвідувального захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу, інформаційної безпеки України, життєво важливих інтересів держави, прав і свобод громадян від посягань з боку спеціальних служб іноземних держав, окремих організацій, груп та осіб, які становлять загрозу національній безпеці України;

протидії розвідувальній, розвідувально-підривній та іншій протиправній діяльності спеціальних служб іноземних держав, окремих організацій, груп та осіб, що створюють загрози національній безпеці України;

контррозвідувального захисту органів державної влади, науково-технічного та оборонного потенціалу, оборонно-промислового і транспортного комплексів, національної системи телекомунікацій та їх об'єктів, об'єктів критичної інфраструктури, що мають стратегічне значення;

безпеки і оборони України

попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів проти миру і безпеки людства, які вчиняються у кіберпросторі; здійснення контррозвідувальних та оперативно-розшукових заходів, спрямованих на боротьбу з кібертероризмом та кібершпигунством; протидії кіберзлочинності, можливі наслідки якої безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України; розслідування кіберінцидентів та кібератак щодо державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, вимога стосовно захисту якої встановлена законом, критичної інформаційної інфраструктури та її окремих об'єктів; здійснення тестування готовності захисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури до можливих кібератак та кіберінцидентів; забезпечення реагування на комп'ютерні інциденти у сфері державної безпеки;

реалізації комплексу адміністративно-правових, організаційних, оперативно-розшукових та оперативно-технічних заходів з протидії терористичній діяльності, у тому числі міжнародній, та фінансуванню тероризму;

протидії злочинам, що створюють загрози державній безпеці України (з подальшою поетапною оптимізацією у визначеному законодавством порядку повноважень Служби безпеки України у цій сфері);

викриття і протидії транснаціональним та міжрегіональним організованим злочинним угрупованням, боротьби з проявами організованої злочинності у різних сферах (з подальшою поетапною оптимізацією у визначеному законодавством порядку повноважень Служби безпеки України у цій сфері);

протидії спеціальним інформаційним операціям і впливам спеціальних служб іноземних держав, організацій, груп та осіб;

боротьби з незаконним обігом і використанням спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації;

здійснення інформаційно-аналітичної діяльності в інтересах державної безпеки України;

профілактики правопорушень у сфері державної безпеки України.

Досягнення очікуваного результату передбачається шляхом:

створення ефективної системи протидії новим загрозам національній безпеці України у сфері державної безпеки та вдосконалення механізмів своєчасного виявлення і реагування на них у рамках подальшого розвитку сектору безпеки і оборони держави;

зміни правових, організаційних та інших засад функціонування Служби безпеки України з урахуванням сучасного досвіду діяльності спецслужб держав – членів ЄС та НАТО, демократичних перетворень у суспільстві, інтеграційного курсу України в європейський і євроатлантичний економічний, політичний та безпековий простір;

кардинального оновлення змісту й організації інформаційно-аналітичної роботи у діяльності Служби безпеки України, упровадження новітніх інформаційних технологій у процес оброблення здобутої інформації, максимального зменшення даних правоохоронного характеру в інформаційних масивах національної спецслужби;

розширення та набуття необхідних оперативно-технічних можливостей органами і підрозділами Служби безпеки України з отримання оперативної інформації;

поглиблення взаємодії Служби безпеки України з іншими складовими сектору безпеки і оборони, органами державної влади, установами та організаціями на нових засадах;

удосконалення наявних і формування нових механізмів партнерських зв'язків зі спецслужбами іноземних держав відповідно до національного законодавства та міжнародних договорів.

3.10. Управління державної охорони України

Пріоритетами розвитку Управління державної охорони України у секторі безпеки і оборони визначаються:

удосконалення державної охорони органів державної влади України;

забезпечення безпеки посадових осіб, визначених законом, за місцем їх перебування як на території України, так і за її межами;

забезпечення безпеки членів сімей посадових осіб, визначених законом, які проживають разом з ними або супроводжують їх;

запобігання протиправним посяганням на посадових осіб і членів їх сімей та об'єкти, щодо яких здійснюється державна охорона, їх виявлення та припинення;

охорона та оборона визначених законом об'єктів;

забезпечення безпечної експлуатації транспортних засобів, призначених для визначених законом посадових осіб;

поліпшення матеріально-технічної бази місць дислокації підрозділів Управління державної охорони України;

переоснащення підрозділів Управління державної охорони України сучасними засобами озброєння, спеціальної техніки, засобами зв'язку, автомобільної техніки;

збереження та накопичення запасів з метою виконання завдань, покладених на Управління державної охорони України;

участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

3.11. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України

Пріоритетами розвитку Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України є:

формування та реалізація державної політики у сфері кіберзахисту державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, критичної інформаційної інфраструктури та її окремих об'єктів, державний контроль у цій сфері;

здійснення організаційно-технічних заходів із запобігання, виявлення та реагування на кіберінциденти і кібератаки та усунення їх наслідків, інформування про кіберзагрози та відповідні методи захисту від них;

розвиток та вдосконалення системи технічного і криптографічного захисту інформації за стандартами (вимогами), що використовуються провідними європейськими державами;

створення національної телекомунікаційної мережі, забезпечення її безперебійного функціонування та кіберзахисту;

організація сталого та безпечного функціонування спеціальних інформаційно-телекомунікаційних систем, що функціонують в інтересах управління державою в умовах мирного часу, кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці, особливого періоду;

забезпечення у межах визначеної компетенції кіберзахисту інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж об'єктів критичної інформаційної інфраструктури України, протидії та реагування на комп'ютерні інциденти;

проведення аудиту захищеності об'єктів критичної інформаційної інфраструктури на вразливість;

удосконалення законодавства у сфері телекомунікацій, спеціальних інформаційно-телекомунікаційних систем, криптографічного та технічного захисту інформації з урахуванням норм і стандартів ЄС та НАТО.

Розвиток Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України досягатиметься шляхом:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

завершення модернізації стаціонарного компонента державної системи урядового зв'язку, модернізації підсистеми урядового польового зв'язку, зокрема в рамках проведення конверсії радіочастотного ресурсу України;

утворення Національного центру оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами України, забезпечення належного рівня функціонування центру кіберзахисту як складової національної системи забезпечення кібербезпеки, забезпечення безпеки державних електронних інформаційних ресурсів;

розроблення уніфікованого ряду сучасних вітчизняних засобів спеціального зв'язку та захисту інформації, налагодження їх виробництва з урахуванням реальних потреб суб'єктів сектору безпеки і оборони;

створення національної мережі захищеного мобільного зв'язку державних органів влади;

розвитку та забезпечення функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку телекомунікаційної мережі спеціального призначення, зокрема в інтересах забезпечення функціонування мережі ситуаційних центрів;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

завершення модернізації польового компонента державної системи урядового зв'язку;

модернізації наявних та забезпечення виготовлення розроблених засобів і комплексів спеціального зв'язку;

розвитку міжнародного співробітництва у сфері забезпечення кібербезпеки, підтримки міжнародних ініціатив у сфері кібербезпеки, які відповідають національним інтересам України; інтенсифікації співпраці України з ЄС та НАТО для посилення спроможностей України у сфері кібербезпеки; участі у заходах зі зміцнення довіри у кіберпросторі, які проводяться під егідою ОБСЄ;

проведення модернізації систем зв'язку пунктів управління органів державної влади, органів місцевого самоврядування і військового командування.

3.12. Державна спеціальна служба транспорту

Реформування та розвиток Державної спеціальної служби транспорту здійснюється з метою підвищення її мобільності та оснащеності сучасною технікою і озброєнням для гарантованого виконання завдань з інженерно-транспортного забезпечення Збройних Сил України та інших військових формувань у мирний час та в умовах воєнного і надзвичайного стану, а також технічного прикриття та відбудови об'єктів транспортної інфраструктури, що належать Збройним Силам України та іншим військовим формуванням.

У середньостроковій перспективі передбачається інтегрувати Державну спеціальну службу транспорту до Збройних Сил України.

Пріоритетами розвитку Державної спеціальної служби транспорту є:

створення якісно нової системи управління Державної спеціальної служби транспорту на сучасній технологічній базі;

подальша оптимізація штатної структури та чисельності об'єднаних загонів, їх реформування і переведення окремих загонів на нові штати як мирного, так і воєнного часу та приведення штатів у відповідність із завданнями, покладеними на Державну спеціальну службу транспорту;

удосконалення системи підготовки особового складу та мобілізаційних ресурсів;

переоснащення підрозділів Державної спеціальної служби транспорту сучасними зразками спеціальної та автомобільної техніки.

Розвиток Державної спеціальної служби транспорту досягається шляхом:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

поліпшення матеріально-технічної бази пунктів управління та вдосконалення системи зв'язку;

упровадження нових технологій та форм виконання будівельно-відбудовних робіт;

поступового переходу до комплектування військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом;

створення умов для поетапного переведення підрозділів Державної спеціальної служби транспорту на доукомплектування резервістами;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

удосконалення системи управління Державної спеціальної служби транспорту та її поєднання із системою управління Збройними Силами України;

подальшого нарощування можливостей підрозділів Державної спеціальної служби транспорту щодо виконання аварійно-рятувальних робіт та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах транспортної інфраструктури, що належать Збройним Силам України та іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням;

модернізації, уніфікації та підвищення ефективності системи технічного оснащення Державної спеціальної служби транспорту;

оснащення Державної спеціальної служби транспорту сучасними зразками спеціальної техніки та іншими матеріальними ресурсами;

удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення з метою виконання завдань, покладених на Державну спеціальну службу транспорту;

збереження та накопичення непорушного запасу і мобілізаційного резерву;

удосконалення системи підготовки кадрів, забезпечення поступового переходу до комплектування Державної спеціальної служби транспорту виключно військовослужбовцями контрактної служби;

завершення інтегрування Державної спеціальної служби транспорту до Збройних Сил України.

3.13. Координаційний орган з питань розвідувальної діяльності при Президентові України та розвідувальні органи України

Основною метою розвитку розвідувальних органів є посилення розвідувальних спроможностей України на основі їх узгодженого чіткого функціонування, координації їх діяльності та зміцнення взаємодії з партнерськими спецслужбами держав – членів НАТО.

Перелік розвідувальних органів України визначений Законом України "Про розвідувальні органи України". З метою підвищення ефективності діяльності розвідувальних органів України утворено Об'єднаний комітет з питань розвідувальної діяльності при Президентові України.

Загальні напрями розвитку розвідувальних органів України визначені Стратегією національної безпеки України, затвердженою Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287.

Подальший розвиток розвідувальних органів України здійснюватиметься шляхом реалізації заходів, передбачених національною розвідувальною програмою, і спрямовуватиметься на:

зосередження зусиль розвідувальних органів на пріоритетних напрямах забезпечення національної безпеки;

усунення децентралізації, дублювання функцій і завдань у діяльності розвідувальних органів України;

посилення взаємодії розвідувальних органів та координації їх діяльності, зокрема, шляхом трансформації Об'єднаного комітету з питань розвідувальної діяльності при Президентові України у координаційний орган з питань розвідувальної діяльності при Президентові України із відповідною інституціалізацією координаційного органу;

комплексне використання можливостей розвідувальних органів для вирішення пріоритетних завдань;

поєднання окремих передових ресурсів і технологій у рамках розвідувального співтовариства України;

залучення до сфери розвідувальної діяльності споживачів розвідувальної інформації та інших суб'єктів сектору національної безпеки і оборони;

удосконалення системи бюджетного фінансування розвідувальних органів України;

зміцнення взаємодії розвідувальних органів з партнерськими спецслужбами, передусім держав – членів НАТО, побудова відносин взаємної довіри;

запровадження сучасних механізмів демократичного цивільного контролю за діяльністю розвідувальних органів України.

3.14. Апарат Ради національної безпеки і оборони України

Пріоритетами розвитку Апарату Ради національної безпеки і оборони України визначаються:

інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення діяльності Ради національної безпеки і оборони України як координаційного органу з питань національної безпеки і оборони при Президентові України;

забезпечення здійснення Радою національної безпеки і оборони України координації та контролю за діяльністю органів виконавчої влади, інших державних органів у сфері національної безпеки і оборони;

підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства з питань національної безпеки і оборони, уточнення Стратегії національної безпеки України, Воєнної доктрини України, інших актів з питань національної безпеки і оборони;

вивчення та аналіз ситуації у сфері національної безпеки і оборони, функціонування сектору безпеки і оборони України та діяльності його складових, діяльності інших державних органів у цій сфері, підготовка та внесення Президентові України, Раді національної безпеки і оборони України та за їх дорученням органам виконавчої влади та іншим державним органам відповідних пропозицій;

забезпечення роботи Головного ситуаційного центру України, забезпечення з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України ефективної діяльності єдиної системи ситуаційних центрів державних органів, що входять до сектору безпеки і оборони;

організація функціонування робочих та консультативних органів Ради національної безпеки і оборони України.

3.15. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику

Основною метою розвитку оборонно-промислового комплексу є створення умов для виведення оборонно-промислового комплексу України на якісно новий рівень виробництва озброєння і військової техніки для забезпечення потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, який дасть змогу створити цілісну систему, здатну до відтворення та функціонування на принципі збалансованості.

На першому етапі (до кінця 2017 року) – відновлення справності, продовження ресурсу, проведення модернізації, створення нових систем і уніфікація зразків озброєння та військової техніки Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, а також системне формування та структурна перебудова оборонно-промислового комплексу.

На цьому етапі передбачається здійснити заходи щодо:

проведення ремонту та модернізації існуючого озброєння і військової техніки;

підготовки до серійного виробництва прийнятих на озброєння зразків військової техніки;

удосконалення законодавчого та нормативно-правового забезпечення розвитку та функціонування оборонно-промислового комплексу;

формування нової ефективної системи державного управління оборонно-промисловим комплексом;

проведення реструктуризації та корпоратизації підприємств оборонно-промислового комплексу;

визначення можливості створення замкнених технологічних циклів для забезпечення першочергових потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів за визначеною номенклатурою видів озброєння та військової техніки;

упровадження заходів та механізмів з імпортозаміщення;

забезпечення диверсифікації експортного потенціалу;

широкого застосування сучасних наукових методів організації праці на виробництві;

забезпечення державної підтримки високотехнологічних підприємств України, діяльність яких спрямована на розвиток озброєння і військової техніки;

упровадження новітніх технологій;

удосконалення системи стандартизації, уніфікації та управління якістю;

запровадження дієвого механізму взаємодії державних замовників з оборонного замовлення та підприємств оборонно-промислового комплексу з питань розроблення та виробництва озброєння і військової техніки;

створення системи гарантування державної фінансової підтримки проектів оборонного замовлення на весь строк їх виконання; розвитку військово-технічного співробітництва з державами-партнерами;

забезпечення Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів озброєнням та військовою технікою, виробленими за стандартами НАТО.

На другому етапі (до кінця 2020 року) – підготовка виробництва та розгортання випуску новітніх зразків озброєння і військової техніки відповідно до завдань Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки на період до 2020 року, продовження та завершення реформування оборонно-промислового комплексу.

На другому етапі передбачається здійснити заходи щодо:

підготовки та освоєння серійного виробництва новітніх зразків високотехнологічного озброєння і військової техніки;

продовження та завершення системних структурних перетворень оборонно-промислового комплексу, технічного та технологічного переоснащення виробництва;

Продовження на 14 стор.

Концепція розвитку сектору

Закінчення. Початок на 10-13 стор.

упровадження нових, розвитку базових та критичних технологій;

збільшення обсягів власного виробництва критичних комплектуючих виробів і матеріалів, досягнення повної незалежності від Російської Федерації у виробництві озброєння та військової техніки;

активного просування на зовнішній ринок вітчизняних нових та модернізованих видів озброєння і військової техніки.

Основними критеріями для зміни чисельності всіх складових сектору безпеки і оборони є зміни безпекового середовища та реальні економічні і фінансові можливості держави.

Такі зміни здійснюватимуться з метою нарощування необхідних можливостей складових сектору безпеки і оборони та поліпшення їх якісних показників.

Перспективна модель сектору безпеки і оборони формуватиметься шляхом послідовного нарощування оперативних можливостей до виконання завдань за призначенням та формування на цій основі боєздатних, мобільних, підготовлених на належному рівні, всебічно забезпечених сил безпеки і оборони, здатних захистити національні інтереси України та брати активну участь у міжнародних заходах з підтримання миру і безпеки.

4. Забезпечення розвитку систем сектору безпеки і оборони

4.1. Розвиток системи управління, взаємодії та контролю

Розвиток системи управління сектором безпеки і оборони спрямований на забезпечення керівництва ним як цілісної системи, що побудована на таких принципах: налагодження співробітництва та ефективні стратегічні комунікації між суб'єктами сектору безпеки і оборони; залучення громадянського суспільства до прийняття найбільш важливих стратегічних рішень з питань забезпечення національної безпеки; чітка регламентація діяльності у секторі безпеки і оборони, що гарантує стабільний розвиток держави; застосування адаптивних стратегій управління, які передбачають залучення незалежних експертних організацій; прозорість та підзвітність суспільству.

Передбачається, що Президент України відповідно до повноважень, визначених Конституцією України, здійснюватиме загальне керівництво сектором безпеки і оборони, організовуватиме взаємодію його складових, у тому числі:

у мирний час та у кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці, – безпосередньо або через Раду національної безпеки і оборони України;

в особливий період – безпосередньо або через Раду національної безпеки і оборони України, в тому числі з використанням потенціалу Воєнного кабінету Ради національної безпеки і оборони України та Ставки Верховного Головнокомандувача (у разі її створення), робочим органом якої є Генеральний штаб Збройних Сил України.

Контроль діяльності складових сектору безпеки і оборони Президент України здійснюватиме безпосередньо та через Раду національної безпеки і оборони України.

Рада національної безпеки і оборони України здійснюватиме координацію і контроль діяльності складових сектору безпеки і оборони.

Апарат Ради національної безпеки і оборони України:

здійснюватиме інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення здійснення Радою національної безпеки і оборони України відповідно до законодавства контролю за сектором безпеки і оборони;

вивчатиме та аналізуватиме у рамках визначених повноважень діяльність Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, їх готовність до виконання покладених на них завдань, здійснення правоохоронними органами заходів щодо профілактики і боротьби зі злочинністю;

у рамках контролю за станом виконання рішень Ради національної безпеки і оборони України здійснюватиме аналіз виконання концептуальних та програмних документів з питань безпеки, оборони, оборонно-промислового комплексу та військово-технічного співробітництва, економічної, соціальної та енергетичної безпеки, зовнішньої та інформаційної безпеки, а також з питань формування організаційного та програмно-апаратного комплексу моніторингових заходів, необхідних для підготовки та оперативного прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони.

За умов уведення в державі правового режиму воєнного стану за рішенням Президента України Воєнний кабінет Ради національної безпеки і оборони України може трансформуватися в Ставку Верховного Головнокомандувача.

Секретар Ради національної безпеки і оборони України в рамках визначених законодавствах повноважень організовуватиме роботу Ставки Верховного Головнокомандувача у разі її утворення.

Для вдосконалення державного управління сектором безпеки і оборони, своєчасного виявлення загроз національній безпеці України передбачається:

утворити Об'єднаний оперативний штаб як орган управління міжвидовими та міжвідомчими угрупованнями військ (сил);

удосконалити Єдину автоматизовану систему управління Збройними Силами України для роботи в рамках єдиної системи управління сектором безпеки і оборони;

підвищити рівень стратегічного управління у сфері забезпечення національної безпеки шляхом створення мережі ситуаційних центрів, які взаємодіятимуть між собою та з Головним ситуаційним центром України;

забезпечити кіберзахист мережі ситуаційних центрів держави, впровадити ефективні заходи і засоби захисту інформації ситуаційних центрів у процесі її отримання, оброблення, передачі та збереження;

створити національну систему ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства;

забезпечити проведення постійного моніторингу й аналізу міграційних процесів з метою вироблення прогнозів розвитку міграційної ситуації в Україні та передбачення можливих ризиків, у тому числі у сфері безпеки.

Мережа ситуаційних центрів сектору безпеки і оборони формуватиметься як єдиний організаційно-технічний комплекс, оснащений цільовим апаратно-програмним забезпеченням та унікальним інформаційно-комунікаційним обладнанням, що дасть змогу підвищити якість інформаційно-аналітичного забезпечення та мінімізувати строки для прийняття важливих управлінських рішень.

У подальшому передбачається:

доповнити зазначену мережу пересувними комунікаційними комплексами, які нададуть можливість отримувати та транслювати оперативну інформацію безпосередньо з місця подій;

запровадити систему безперервного забезпечення складових сектору безпеки і оборони, наукових установ та підприємств оборонно-промислового комплексу інформацією про світові досягнення у сфері науки, техніки і технологій, розвитку озброєння, військової та спеціальної техніки.

4.2. Планування розвитку сектору безпеки і оборони

Планування розвитку сектору безпеки і оборони спрямовуватиметься на досягнення необхідних можливостей (спроможностей) складових сектору безпеки і оборони з урахуванням прогнозу загроз національній безпеці України і здійснюватиметься шляхом:

інтеграції системи планування розвитку сектору безпеки і оборони до системи державного прогнозування та стратегічного планування;

узгодження планування розвитку сектору безпеки і оборони з бюджетним плануванням з урахуванням соціально-економічного розвитку держави;

запровадження системи планування на основі спроможностей у всіх складових сектору безпеки і оборони, узгоджуючи цей процес з програмно-цільовим та іншими сучасними методами планування фінансових та інших матеріально-технічних ресурсів з подальшим розробленням концепції розвитку спільних спроможностей сектору безпеки і оборони;

розроблення засад та запровадження державної системи управління ризиками в ході виконання державних програм розвитку складових сектору безпеки і оборони;

ефективного науково-технічного супроводження програмних документів щодо реформування і розвитку складових сектору безпеки і оборони, озброєння та військової техніки, державних цільових оборонних програм і державних оборонних замовлень, спрямованих на виконання цих програм;

узгодження, збалансування та синхронізації між собою у часі за якісними, ресурсними параметрами з урахуванням фінансово-економічних можливостей держави завдань державних цільових оборонних програм розвитку озброєння та військової техніки, програм розвитку складових сектору безпеки і оборони з Державною програмою реформування і розвитку оборонно-промислового комплексу; визначення головних цілей цих програмних документів, виходячи із завдань адаптації системи озброєння до змін характеру війн і збройних конфліктів, форм і способів ведення збройної боротьби, визначених Воєнною доктриною України, забезпечивши при цьому досягнення до закінчення програмного періоду встановленого рівня технічної оснащеності сил безпеки і оборони;

запровадження єдиного підходу до розроблення державних цільових програм розвитку складових сектору безпеки і оборони;

підвищення рівня координації діяльності державних органів – суб'єктів державного оборонного замовлення (замовників) для ефективного використання коштів державного бюджету, матеріальних ресурсів, наукових і виробничих потужностей держави, які здійснюватимуться у разі створення нових систем – озброєння і військової техніки.

4.3. Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення сектору безпеки і оборони включатиме:

укомплектованість складових сектору безпеки і оборони фаховими кадрами, переважно контрактної служби, підготовленими за стандартами ЄС та НАТО;

збереження змішаного принципу комплектування Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань;

створення електронного реєстру військовозобов'язаних та формування на його основі сил територіальної оборони і чисельного військовонавченого оперативного резерву військовозобов'язаних та резервістів за принципом екстериторіальності;

інтенсифікацію участі представників України у міжнародних навчаннях, тренувальних місіях, тренінгах, освітніх програмах, консультаціях, стажуваннях та інших подібних заходах;

створення умов для забезпечення військовослужбовців і працівників правоохоронних органів та членів їхніх сімей житлом, насамперед службовим;

удосконалення системи підбору, розстановки, професійної підготовки і виховання особового складу;

посилення вимог до кандидатів на посади військовослужбовців, працівників правоохоронних органів і спецслужб на основі впровадження нових критеріїв їх відбору з наданням переваги тим, хто отримав освіту в державах – членах ЄС та НАТО;

уточнення системи атестації та проведення на її основі переатестації військовослужбовців, працівників правоохоронних органів і спецслужб;

удосконалення системи мобілізаційної підготовки та мобілізації;

забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців та працівників сектору безпеки і оборони, а також дотримання їх прав і свобод;

оптимізацію системи вищих військових навчальних закладів та навчальних підрозділів сектору безпеки і оборони, організацію підготовки спеціалістів для потреб сектору безпеки і оборони за державним замовленням за спорідненими спеціальностями у відповідних профільних навчальних закладах незалежно від їх відомчої приналежності з отриманням у них європейського рівня освіти, що визнається європейським товариством;

створення системи державного замовлення щодо безперервної підготовки робітничих, технічних та інженерних кадрів для задоволення потреб підприємств оборонно-промислового комплексу.

На першому етапі (до кінця 2017 року) передбачається:

упровадження європейських принципів кадрової роботи;

оптимізація чисельності та співвідношення всіх категорій персоналу, подолання тенденцій до неналежної укомплектованості первинних посад;

формування достатнього за кількістю і рівнем підготовки резерву фахівців найбільш дефіцитних спеціальностей для оперативного поповнення потреб складових сектору безпеки і оборони;

поступове формування професійного сержантського складу, здатного забезпечити якісне виконання завдань;

створення належних умов для поступового нарощування показників укомплектованості військ (сил) військовослужбовцями військової служби за контрактом та служби у правоохоронних органах, забезпечення належної якості та оперативності комплектування складових сил безпеки і оборони в особливий період;

підвищення якості добору громадян для проходження військової служби за контрактом та служби в правоохоронних органах;

упровадження ефективної системи управління кар'єрою військовослужбовців та працівників правоохоронних органів;

перегляд строку проходження строкової військової служби та призовного віку громадян;

забезпечення подальшого розвитку служби у військовому резерві;

створення необхідних умов для військово-патріотичного виховання молоді.

4.4. Розвиток систем всебічного забезпечення сектору безпеки і оборони

Система матеріально-технічного забезпечення складових сектору безпеки і оборони в мирний час та особливий період становитиме поєднання систем технічного і тилового забезпечення та створення на цій основі єдиної системи матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України та інших складових сектору безпеки і оборони шляхом уніфікації номенклатури та норм їх забезпечення, за винятком спеціальної номенклатури.

Основу системи матеріально-технічного забезпечення становитимуть об'єднані центри забезпечення як органи забезпечення військ (сил) матеріально-технічними засобами за територіальним принципом незалежно від їх підпорядкованості.

Пріоритетами матеріально-технічного забезпечення визначатимуться:

розроблення та впровадження сучасних технічних засобів забезпечення інформаційної безпеки та виготовлення інформаційної продукції в інтересах складових сектору безпеки і оборони;

запровадження уніфікованої системи логістичного забезпечення військових формувань та правоохоронних органів, а також публічних закупівель для складових сектору безпеки і оборони;

розроблення та впровадження уніфікованих вимог до товарів військового призначення;

оснащення особового складу сучасними комплектами бойового спорядження, які складатимуться з польового обмундирування на рівні кращих світових зразків та засобів індивідуального захисту, приладами нічного бачення, засобами навігації та зв'язку (з необхідним рівнем завадостійкості та захищеності) тощо;

створення уніфікованого ряду сучасних засобів спеціального зв'язку та захисту інформації, у тому числі призначених для використання в польових умовах, оснащення такими засобами складових сектору безпеки і оборони;

забезпечення підрозділів малогабаритними і малопомітними польовими модулями для розміщення особового складу в районах виконання завдань.

В основу матеріально-технічного забезпечення покладатиметься:

на першому етапі (до кінця 2017 року):

створення єдиної системи матеріально-технічного забезпечення військ (сил) зі складу сил безпеки і оборони;

максимальне залучення цивільних структур до забезпечення військ (сил) у мирний час та підтримання спроможностей до автономного забезпечення військових частин у воєнний час;

вжиття активних заходів, спрямованих на отримання від іноземних держав матеріально-технічної допомоги, у тому числі необхідного озброєння та боєприпасів;

приведення обсягів непорушних запасів матеріальних засобів у відповідність із потребами;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

створення єдиного реєстру озброєння, військової техніки та майна, автоматизація процесів обліку, закупівель і постачання матеріально-технічних засобів;

доведення оперативних запасів до встановлених норм;

передача надлишкового, не придатного для дальшого використання військового майна військових частин для утилізації в установленому Кабінетом Міністрів України порядку;

укомплектування сил безпеки і оборони новітнім та модернізованим озброєнням, військовою і спеціальною технікою та засобами;

розроблення та впровадження сучасних засобів зв'язку та захисту інформації для складових сектору безпеки і оборони.

Пріоритетами розвитку системи медичного забезпечення визначаються:

розвиток польової медицини, оснащення складових сектору безпеки і оборони захищеними сучасними засобами евакуації з поля бою, а також створення змішаних авіаційних підрозділів для евакуації поранених;

створення достатніх потужностей для психологічної підтримки військовослужбовців у районах ведення бойових дій, своєчасної психологічної допомоги постраждалим;

удосконалення системи підготовки та перепідготовки військово-медичних кадрів;

нарощування можливостей щодо надання медичної допомоги особам, які постраждали внаслідок бойових дій, їх реабілітації, зокрема психологічного і санаторно-курортного лікування;

утворення Військово-цивільного координаційного штабу медичного захисту для забезпечення взаємодії всіх медичних підрозділів сектору безпеки і оборони з цивільними медичними установами;

спільне використання Міністерством оборони України разом із Міністерством охорони здоров'я України реабілітаційних центрів для учасників антитерористичної операції;

на першому етапі (до кінця 2017 року):

удосконалення системи управління військово-медичною службою, її функціональної та організаційної структури;

оптимізація кількості та розташування військово-медичних закладів;

удосконалення реабілітаційної бази закладів охорони здоров'я;

узагальнення досвіду медичного забезпечення;

виконання прикладних наукових робіт з використанням досвіду виконання завдань з медичного забезпечення військ (сил) у зоні бойових дій;

створення психіатричної служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях для надання на сучасному рівні психіатричної допомоги військовослужбовцям – учасникам бойових дій;

удосконалення системи медичної евакуації поранених (хворих), зокрема із залученням засобів аеромедичної евакуації (літаків, вертольотів);

створення на базах медичних клінічних центрів філій з підготовки та перепідготовки медичного персоналу;

підготовка середнього та молодшого медичного персоналу для структур сектору безпеки і оборони у військово-медичних та інших навчальних закладах за відповідною військово-медичною спеціальністю;

поглиблення міжнародного співробітництва і співпраці з громадськими та волонтерськими організаціями;

на другому етапі (до кінця 2020 року):

упровадження новітніх медичних технологій і стандартів медичного забезпечення;

удосконалення амбулаторного та стаціонарного лікування за державними стандартами;

запровадження ресурсозбережного механізму в медичних закладах.

Розвиток соціально-гуманітарного забезпечення здійснюватиметься шляхом:

посилення гуманітарного забезпечення сил безпеки і оборони;

підтримання належного морально-психологічного стану особового складу;

формування позитивного іміджу складових сектору безпеки і оборони, всебічної підтримки суспільством;

удосконалення механізму реалізації соціальних гарантій, пільг та компенсацій військовослужбовцям та працівникам правоохоронних органів, членам їх сімей та особам, звільненим з військової служби;

безпеки і оборони України

підвищення престижу військової служби і соціального статусу військовослужбовців та працівників правоохоронних органів у суспільстві шляхом проведення виваженої інформаційної політики, удосконалення системи взаємодії з інститутами громадянського суспільства;

удосконалення форм і методів військово-патріотичної, культурно-виховної та просвітницької роботи серед військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, протидії деструктивному інформаційному впливу противника.

На першому етапі (до кінця 2017 року) передбачається:

удосконалення механізму надання гарантій соціального захисту особовому складу;

розроблення механізму взаємодії сил безпеки і оборони у протидії негативному інформаційно-психологічному впливу;

визначення нормативно-правових засад взаємодії органів з питань роботи з особовим складом, соціальної та гуманітарної політики з релігійними організаціями, забезпечення захисту права особового складу на свободу совісті та віросповідання;

розроблення та запровадження Стратегії реалізації соціальної політики на довгострокову перспективу;

збільшення обсягів забезпечення житлом військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та членів їх сімей.

На другому етапі (до кінця 2020 року) передбачається:

удосконалення механізму контролю за станом соціальної сфери складових сил безпеки і оборони з боку державних і громадських інститутів, досягнення необхідного рівня соціальної захищеності військовослужбовців;

удосконалення законодавства щодо надання переваги особам, звільненим з військової служби, під час прийняття на роботу та вступу до вищих навчальних закладів;

розроблення засад запровадження інституту уповноваженого з прав військовослужбовців для представництва та захисту інтересів військовослужбовців, членів їхніх сімей та осіб, звільнених з військової служби;

удосконалення системи розквартирування військ (сил) та квартирно-експлуатаційного забезпечення військовослужбовців;

забезпечення військовослужбовців, які перебувають на військовій службі, службовим житлом;

запровадження прозорого механізму розподілу житла шляхом надання відповідної інформації на офіційних веб-сайтах органів державної влади сектору безпеки і оборони;

придбання (закупівля) та будівництво житла, зокрема службового, для військовослужбовців;

розроблення механізму залучення коштів військовослужбовців та працівників правоохоронних органів на будівництво (придбання) житла;

запровадження прозорого механізму надання земельних ділянок під індивідуальне будівництво для військовослужбовців та працівників правоохоронних органів.

Розвиток інфраструктури сектору безпеки і оборони здійснюватиметься шляхом:

відновлення та розвитку військової інфраструктури для забезпечення потреб сектору безпеки і оборони;

розгортання автономних військових баз з відповідною інфраструктурою для розташування військових частин, що формуються на нових місцях дислокації, зокрема з метою забезпечення постійної військової присутності на сході держави;

оптимізації аеродромної мережі і приведення її у відповідність з вимогами щодо експлуатації наявних та перспективних зразків літаків, розосередження літаків для забезпечення живучості авіації та спроможності державної авіації виконувати завдання за призначенням, забезпечення безпеки польотів;

облаштування пунктів спільного базування кораблів Військово-Морських Сил Збройних Сил України і Морської охорони Державної прикордонної служби України згідно з експлуатаційними вимогами до нових зразків кораблів (катерів);

створення уніфікованої системи спостереження за наземною, надводною, підводною і повітряною обстановкою;

підвищення ефективності використання військових полігонів в інтересах сил безпеки і оборони за єдиним графіком та залежно від місць постійної дислокації;

забезпечення розосередження та укриття у захищених сховищах усього запасу ракет і боєприпасів Збройних Сил України та інших військових формувань, розвитку системи забезпечення живучості та вибухопожежної безпеки арсеналів, баз та складів;

спільного використання навчально-матеріальної бази підготовки Збройних Сил України з іншими складовими сил безпеки і оборони.

Економічне забезпечення сектору безпеки і оборони здійснюватиметься шляхом формування та реалізації принципово нової єдиної воєнно-економічної, воєнно-промислової та військово-технічної політики.

Основні напрями економічного забезпечення сектору безпеки і оборони передбачають:

визначення на державному рівні довгострокових потреб сектору безпеки і оборони в озброєнні, військовій та спеціальній техніці, іншій продукції військового призначення у мирний час та особливий період із зазначенням її номенклатури та обсягів з розбивкою за роками;

створення сприятливих умов для ефективного функціонування і розвитку наукових та науково-виробничих установ, підприємств та організацій, які забезпечують реалізацію воєнно-економічної, воєнно-промислової і військово-технічної політики та визначають науково-технічну і виробничо-технологічну стабільність оборонно-промислового комплексу;

забезпечення розвитку науково-технічної, технологічної і виробничої бази оборонно-промислового комплексу, створення, виробництва та модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, зменшення залежності України від імпорту продукції військового призначення та подвійного використання, спрямування необхідних фінансових, матеріально-технічних та інтелектуальних ресурсів на виконання основних завдань у пріоритетних напрямах розвитку оборонно-промислового комплексу;

запобігання військово-технічному і технологічному відставанню України у розвитку основних видів озброєння, військової та спеціальної техніки;

забезпечення проведення своєчасного і на належному рівні ремонту наявного озброєння, військової та спеціальної техніки, утримання її у боєздатному стані;

створення системи державного замовлення щодо безперервної підготовки робітничих, технічних та інженерних кадрів для задоволення потреб підприємств оборонно-промислового комплексу;

забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів продукцією військового призначення відповідно до характеру і масштабів загроз державі, цілей, пріоритетів та завдань воєнної політики (потреб сектору безпеки і оборони);

удосконалення засад державної політики у сфері військово-технічного співробітництва з іноземними державами, підвищення ефективності міжнародного науково-технічного співробітництва, насамперед з державами – членами ЄС та НАТО;

розроблення, освоєння і впровадження новітніх технологій;

забезпечення у рамках виконання Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу формування поглибленої інтеграції науки та виробництва, проведення раціональної диверсифікації, технічного переозброєння, збереження та розвитку базових і критичних технологій, створення, розширення номенклатури та обсягів випуску конкурентоспроможної продукції військового і цивільного призначення та подвійного використання для задоволення першочергових потреб сектору безпеки і оборони.

Забезпечення складових сил безпеки і оборони озброєнням, військовою та спеціальною технікою, ракетами, боєприпасами, спеціальними, матеріально-технічними, медичними та іншими засобами здійснюватиметься відповідно до державних програм їх розвитку.

Одним з основних напрямів правового забезпечення розвитку сектору безпеки і оборони є унормування його діяльності й адаптація базових законодавчих та інших нормативно-правових актів, а також концептуальних і програмних документів до сучасних реалій та вимог, зокрема:

розроблення і прийняття нової редакції Закону України "Про основи національної безпеки України";

розроблення та прийняття Закону України про планування в секторі безпеки і оборони та інших нормативно-правових актів;

розроблення та прийняття Закону України про розвідувальну діяльність, внесення змін до законів України "Про Службу безпеки України", "Про контррозвідувальну діяльність", "Про оперативно-розшукову діяльність", "Про боротьбу з тероризмом", "Про розвідувальні органи України";

розроблення стратегій логістичного забезпечення та протидії в комунікативному середовищі;

розроблення Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України, виходячи із цілей, завдань та пріоритетів державної політики у сфері національної безпеки і оборони, воєнно-економічного, соціально-економічного та науково-технічного розвитку держави;

законодавче визначення механізму узгодження висвітлення інформації з питань національної безпеки і оборони держави в засобах масової інформації;

розроблення і впровадження нормативно-правових актів щодо відродження стратегічної ролі оборонно-промислового комплексу, забезпечення його реформування, сталого та ефективного розвитку.

Удосконалення нормативно-правової бази у сфері безпеки і оборони сприятиме формуванню та реалізації оновленої безпекової та оборонної політики у мирний час, кризових ситуаціях, що загрожують національній безпеці України, і в особливий період, готовності складових сектору безпеки і оборони, економіки та суспільства до відбиття збройної агресії проти України.

Фінансування потреб розвитку складових сектору безпеки і оборони передбачається здійснювати за рахунок бюджетних коштів в обсягах, розмір яких визначатиметься щороку в законі про Державний бюджет України, та інших джерел, не заборонених законодавством.

Реалізація цієї Стратегії потребуватиме спрямування щорічно на фінансування сектору безпеки і оборони не менше 5 відсотків від валового внутрішнього продукту щороку, зокрема на видатки на оборону – не менше 3 відсотків валового внутрішнього продукту щороку, а на забезпечення розвитку оборонно-промислового комплексу – 0,5 відсотка валового внутрішнього продукту.

Складовою демократичного цивільного контролю є парламентський контроль, реалізація якого має бути належним чином фінансово, організаційно, кадрово та інституційно забезпечена.

IV. РОЛЬ ТА МІСЦЕ СУСПІЛЬСТВА В РОЗВИТКУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Пріоритетами у цьому напрямі мають бути:

1) створення правових, організаційних і фінансово-матеріальних умов для залучення громадських організацій та громадян до процесу формування і реалізації державної політики з питань безпеки і оборони, зокрема, шляхом здійснення:

консультацій з громадськістю, громадських слухань тощо, активізації діяльності громадських рад при міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади;

матеріальної підтримки та заохочення проведення громадськими організаціями та громадянами досліджень з питань безпеки і оборони з урахуванням вимог законодавства;

громадської експертизи проектів законів, урядових рішень, концепцій, стратегій та державних програм з питань безпеки і оборони;

2) створення умов для здійснення ефективного громадського контролю за діяльністю складових сектору безпеки і оборони шляхом:

розширення формату та механізму інформування громадськості про їх діяльність та виконання покладених на них завдань;

посилення відповідальності керівників відповідних складових сектору безпеки і оборони за своєчасне реагування на звернення громадських організацій та громадян, повідомлення засобам масової інформації про неналежне виконання ними своїх завдань і факти порушень прав військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та членів їх сімей;

3) сприяння участі громадських організацій у підвищенні готовності складових сектору безпеки і оборони до виконання визначених їм завдань шляхом:

консолідації різних громадських ініціатив та рухів у підтриманні глобальної стратегії з протидії тероризму, створення багатофункціональної системи антитерористичних дій і мінімізації терористичних загроз;

формування у громадян активної позиції протидії терористичній діяльності в будь-яких проявах, запровадження системи залучення громадськості до протидії тероризму для сприяння його виявленню та запобіганню;

створення умов для залучення громадських організацій до військово-патріотичного виховання молоді, підготовки громадян до захисту Батьківщини;

удосконалення законодавчого забезпечення з питань розвитку волонтерського руху в Україні, підвищення якості надання волонтерської допомоги;

залучення громадськості до процесів розвитку складових сектору безпеки і оборони, зокрема у питаннях покращення їх соціального, медичного та матеріально-технічного забезпечення, раціонального використання державних ресурсів.

Для забезпечення демократичного цивільного контролю з боку суспільства та з метою висвітлення державної політики та стратегії забезпечення національних інтересів у сфері національної безпеки і оборони, динаміки досягнення необхідних спроможностей складових сектору безпеки і оборони з урахуванням ужитих за звітний період заходів з їх розвитку та рівня всебічного забезпечення складові сектору безпеки і оборони забезпечуватимуть видання Білих книг та інших інформаційно-звітних матеріалів публічного характеру, у тому числі на відомчих інтернет-сайтах.

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Практична реалізація Концепції надасть змогу сформувати цілісний сектор безпеки і оборони держави як головний елемент системи забезпечення національної безпеки та ефективний державний інструмент для своєчасного і гарантованого реагування на виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України.

Реалізація передбачених Концепцією засад розвитку сектору безпеки і оборони дасть можливість створити боєздатні, багатофункціональні, мобільні, підготовлені на належному рівні, всебічно забезпечені, професійні сили безпеки і оборони, які за своїми спроможностями будуть здатні ефективно виконувати завдання за призначенням.

Концепція сприятиме формуванню сектору безпеки і оборони як цілісного функціонального об'єднання, керованого з єдиного центру, розвиток якого здійснюється на основі уніфікованої системи планування в рамках досягнення спільних спроможностей, здатних адекватно і гнучко реагувати на комплексний характер актуальних загроз національній безпеці України, з урахуванням наявності одночасної дії факторів небезпеки, різних за змістом і сферою впливу.

Концепція є основою для розроблення програмних документів щодо розвитку складових сектору безпеки і оборони.

Глава Адміністрації Президента України Б.ЛОЖКІН

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

28 березня 1910 р. *А.Фабр здійснив на своєму гідролітаку "Гідроавіон" перший в світі успішний зліт з води (недалеко від Марселя).*

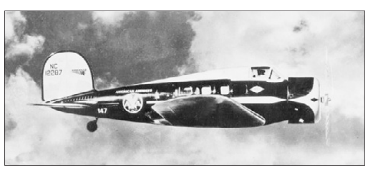
29 березня 1934 р. *відбувся перший політ літаючого човна S-42. На літаку було встановлено 10 рекордів.*

30 березня 1826 р. *на околиці Петербурга (Волкове поле) створено "Ракетний заклад" для виробництва перших в Росії бойових ракет конструкції видатного українського інженера-артилериста О.Д.Засядька.*

31 березня 1966 р. *здійснено запуск МС "Луна-10" з апаратом Е-6 для виведення на орбіту Місяця, який вперше визначив тип порід, що залягають на Місяці. Також "Луна-10" стала першим в світі штучним супутником Місяця.*

1 квітня 1939 р. *перший політ здійснив японський винищувач Mitsubishi A6M "Zero".*

2 квітня 1931 р. *відбувся перший політ одномоторного швидкісного*

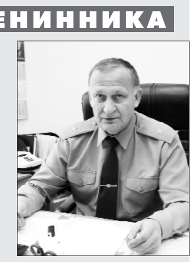

літака Lockheed 9 Orion. Літак знаменував настання нової епохи в цивільній авіації. На зміну незграбним монстрам прийшли суцільнометалеві швидкісні лайнери з висувними шасі, продуманою аеродинамікою, автопілотом і радіонавігацією.

3 квітня 1949 р. *перший політ здійснив літак-розвідник Ан-2Ф.*

3 квітня 1976 р. *відбувся перший політ гідролітака SH-5 (Китай).*

ВІТАЄМО ІМЕНИННИКА

30 березня 1965 р. *народився начальник військ зв'язку Збройних Сил України – начальник Головного управління зв'язку та інформаційних систем Генерального штабу Збройних Сил України В.В.Рапко.*

ЗАСНОВНИК: МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Стрілецька, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 8495 Зам. № 162211.
Перший редактор Сергій Свенцицький

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

"Українцям необхідно створювати образ моторного Енея", або як діяти в умовах гібридної війни

У Вінниці відбулась презентація книги "Гібридна війна: вижити та перемогти" політичного експерта Євгена Магди за участі автора. Зустріч відбулась в рамках проекту Відкритої школи історії. Разом із відвідувачами дослідник, представляючи свою книгу, намагався знайти відповіді на запитання, які зараз хвилюють усіх свідомих українців. Чому Україна стала жертвою гібридної війни? В чому відмінності гібридної та звичайної війни? Які її головні фронти, чи здатна Україна перемогти і що робити кожному з нас в непростих умовах, що склалися внаслідок російської агресії?

В Україні не так багато книжок, що висвітлюють історичний, енергетичний, інформаційно-психологічний аспекти гібридної війни та називають причини, через які Україна стала жертвою агресії з боку Росії. До них, зокрема, належать представлена робота Євгена Магди та книжка харківського автора Ігоря Рущенка "Гібридна війна: погляд соціолога".

За словами автора, гібридна війна – відносно нове для міжнародних відносин явище. Її змістом є не вбивство та фізичне знищення. Головна мета – залякати, поширити зневіру, переконати у тому, що світле майбутнє ніколи не прийде. У подібних діях головну роль відіграє інформаційна складова, коли військові дії носять вторинний характер. Ознакою сучасної гібридної війни є й активізація ролі соціальних мереж, які активно використовує противник для нагнітання жаху. Так, Росія, наприклад, постійно вкидає в соцмережі тезу про те, що Україна програє, навколо лише зрадники, роз'ятрює таким чином суспільство, а потім висуває через контрольовані нею ЗМІ пропозиції псевдопростого вирішення питання, імітуючи народовладдя. І в цьому випадку війна відбувається вже у мізках активних користувачів інтернет-простору, адже кожен із нас хоча б один раз повірив у фейкову новину.

Ще один із засобів ведення інформаційної війни, який широко застосовує Росія, є підміна історії. Так, у шкільних підручниках країни-агресора поняття Київська Русь замінено на Давньоруську державу, а постать Володимира Великого наші сусіди намагаються привласнити та зняти з київського п'єдесталу.

Автор не обмежується досить популярним твердженням, що "у всьому винен Путін". Він стверджує, що певним чином Україна сама себе занапастила нездатністю до позитивних змін і перетворень. Неодноразові газові та "продуктові" війни, конфлікт навколо острова Тузла 2003 року, створення міфу про Україну як про державу, яка не відбулась, та багато іншого – ці дії яскраво свідчили про те, що Росія не збирається відпускати Україну зі сфери свого впливу. Натомість Україна як держава не змогла відповідним чином протистояти та дати гідну відсіч на зазіхання сусіда.

Особистість Путіна автор вважає продуктом тієї авторитарної системи, що є в Російській Федерації, яка створила його та поставила на вершину. І звідти він продукує тональність, яку сприймає народ. Ця тональність створює образ російського народу як такого, що виконує вагому місію врятування світу. Щодо кінцевої мети дій Росії Євген Магда висуває тезу, що це є повернення до біполярного світу, коли з'явиться можливість (як колись за часів Холодної війни) домовитись та ділити світ. І Україна у цьому світі, звичайно, не є надметою. Хоча РФ має велике прагнення поставити Україну на коліна, бо розмаїття думок і демократичний розвиток нашої держави створюватиме проблеми в авторитарній Росії. Єдине, чого не розуміє автор видання, яке місце московські комбінатори відводять Китаю і чи стоятиме Китай осторонь цього поділу?

Центральноєвропейська ідентичність, як вважає Євген Магда, є пріоритетом у нашому розвитку. Україна завелика для євроінтеграції, тому Європа із недовірою ставиться до цього питання. Необхідно будувати сильну країну, європейські загальнодемократичні принципи життя всередині країни, тоді питання необхідності вступу до ЄС відпаде саме собою.

Критеріями перемоги для автора можна визначити такі завдання:

1. Україна має стати нудною європейською державою, коли громадяни переходять дорогу на зелене світло, сплачують податки, звертаються до суду з впевненістю отримати правосуддя тощо.

2. Стати суб'єктом впливу, а не об'єктом. Допоки Україна не зможе довести свою необхідність Заходу, виконуючи образ наймички, яка побивається світами та постійно просить чогось, не відчуватиме сили нагадати про себе, доки чекатиме, вона назавжди залишиться об'єктом у світовій парадигмі політичних та економічних відносин, а не суб'єктом. Нам конче необхідно створювати образ моторного парубка Енея, адже ми маємо для цього потужні ресурси, працьовитих людей, волю до перемоги.

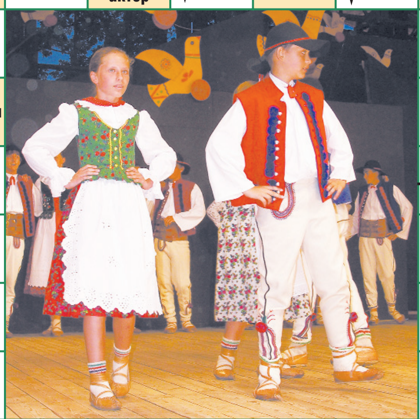
Аби протистояти потужній пропагандистській машині Російської Федерації, Євген Магда радить українцям насамперед бути скептиками (розповсюджувати у віртуальному світі життя за власними законами). Необхідно доносити до Західного світу тезу про те, що Україна протягом тривалого часу була по суті колонією Росії, є сусідньою державою, а не братським народом. З огляду на те, що Україна не зможе витрачати кошти на потужну пропаганду, необхідно виробити одностайну позицію усіх владних державних структур щодо висвітлення ключових питань та подій, які відбуваються всередині країни, створити один комунікаційний канал для донесення цієї інформації широкому загалу. Ми маємо створювати інформаційні приводи та привозити в Україну закордонних журналістів, а також організовувати помісні українські церкви.

"Гібридна війна: вижити та перемогти" – це своєрідний нонфікшн, інформаційний фаст-фуд, який піднімає актуальні теми і питання та спонукає знаходити відповіді на них. Україна зараз нагадує солом'яного бичка, у якому застрягла лапа ведмедя. І від українців залежить, чи зможемо ми знайти правильні відповіді на сучасні виклики, щоб бичок перетворився на бика, здатного дати гідну відсіч.

Оксана Уретій.
"Крила України".

Острівна держава у Тихому океані
Країна у Центральній Азії
Країна в Африці
Зображення оголеної натури
Місто в Японії
Італійська страва
Чоловіче ім'я
Жіноче ім'я
Конюшня
Рід мавп
Кормова частина палуби судна
Французький письменник
Давньогрецьке судно
Орган розмноження грибів
Вітрило на судні
Голлівудський актор
Вид опадів
Десантник під куполом
Марка вертольота
Столиця Ліхтенштейну
Твір М.Гоголя
Ритмічний рух у танці

Відомий хеві-метал гурт
Комаха
Річка у Франції
Вимога на певний товар
Восьминіг
Ріка в Сибіру
Портативний комп'ютер
Британський співак
Жіноче ім'я
Велика тварина родини оленячих
Марка літака
Стрімкий напад, атака
Власна географічна назва
Стиль, манера
Давня назва мусульманина
Богиня ранкової зорі
Батько чоловіка
Місто в Республіці Комі
Українська страва
Розмінна монета в Лаосі
Шахова нічия
Країна в Африці
М'який метал
Китайська міра рідини
Молдавський пиріг
Напівкоштовний камінь
Континент
Технічне обслуговування
Сітка для стрибків
Мережа заправних комплексів
Угорський гуляш
"Чорна" країна

Американський письменник
Французький мореплавець
Засудження
Персонаж Котляревського
Нота
Український письменник
Український письменник
Країна в Африці
Отруйна багатоніжка
Бурштин
Марка літака
Дитяча інфекційна хвороба
Штат США
Спецслужба у Третьому Рейху
Велика закрита ємність
Цар ізраїльський
Радянський тепловоз
Болотна трава
Ріка в Сибіру
Тихоокеанська промислова риба
Курсант за царських часів
Валюта–попередниця євро
Різновид шашлику